

EVANGELIUM PODLE

JANA

Prolog

Na počátku bylo Slovo
a to Slovo bylo u Boha
a to Slovo bylo Bůh.

²To bylo na počátku u Boha.

³Všechno povstalo skrze něj
a bez něj nepovstalo nic, co je.

⁴V něm byl život
a ten život byl světlem lidí.

⁵A to světlo svítí ve tmě,
a tma je nepohltila.

⁶Od Boha byl poslán člověk jménem Jan. ⁷Přišel kvůli svědectví, svědčit o tom Světle, aby všichni uvěřili skrze něj. ⁸On nebyl to Světlo, ale přišel, aby o Světle vydal svědectví. ⁹Tento byl to pravé Světlo osvěcující každého člověka přicházejícího na svět:

¹⁰Byl na světě,
a svět povstal skrze něj,
a svět ho nepoznal.

¹¹Přišel do svého vlastního,
a jeho vlastní ho nepřijali.

¹²Ale těm, kteří ho přijali,
dal právo být Božími dětmi –
všem těm, kdo věří v jeho jméno.

¹³Takoví nejsou narozeni z krve,
ani z vůle těla,
ani z vůle muže,
ale z Boha.

¹⁴To Slovo se stalo tělem
a přišlo žít mezi nás.
Spatřili jsme jeho slávu,
slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn,
plný milosti a pravdy.

¹⁵Jan o něm vydával svědectví a volal: „Toto je ten, o němž jsem řekl: Ten, který přichází za mnou, je přede mnou, neboť byl dříve než já.“

¹⁶Z jeho plnosti jsme všichni přijali,
a sice milost za milost.

¹⁷Zákon byl vydán skrze Mojžíše,
milost a pravda však přišla skrze Ježíše Krista.

¹⁸Boha nikdy nikdo neviděl;
jednorozený Syn, který je v Otcově náručí,
ten jej vyličil.

Hlas na poušti

¹⁹Toto je Janovo svědectví, když židovští představení poslali z Jeruzaléma kněze a levity s otázkou: „Kdo jsi?“ ²⁰Neodmítl jim přímou odpověď. „Já nejsem Mesiáš,“ prohlásil. ²¹„Kdo tedy jsi?“ zeptali se ho. „Eliáš?“ Rekl: „Nejsem.“ „Jsi ten Prorok?“ Odpověděl: „Ne.“ ²²Řekli mu tedy: „Kdo jsi? Ať můžeme dát odpověď těm, kteří nás poslali. Co o sobě říkáš?“ ²³Odpověděl jim slovy proroka Izaiáše:

„Jsem hlas volajícího na poušti:
Vyrovnejte Pánovu cestu!“

²⁴Ti vyslanci patřili k farizeům. ²⁵Zeptali se ho: „Proč tedy křtíš, když nejsi Mesiáš ani Eliáš ani ten Prorok?“ ²⁶Jan jim odpověděl: „Já křtím vodou, ale mezi vámi už povstal někdo, koho neznáte. ²⁷To je ten, který přichází po mně, ale je přede mnou. Jemu nejsem hoden ani

rozvázat řemínek sandálu.“²⁸ Toto se stalo v Betabaře za Jordánem, kde Jan křtíl.

²⁹Druhého dne Jan uviděl Ježíše, jak přichází k němu, a řekl: „Hle, Boží beránek, který snímá hřích světa!³⁰ To je ten, o němž jsem řekl: Po mně přichází muž, který je přede mnou, neboť byl dříve než já.³¹ Já jsem ho neznal, ale přišel jsem křtít vodou proto, aby byl zjeven Izraeli.“

³²Jan vydal svědectví: „Viděl jsem Ducha, jak sestoupil z nebe jako holubice a zůstal na něm.“³³ Já jsem ho neznal, ale Ten, který mě poslal křtít vodou, mi řekl: „Na koho spatříš sestoupit Ducha a zůstat na něm, to je ten, který křtí Duchem Svatým.“³⁴ Já jsem to viděl a vydávám svědectví, že on je Boží Syn.“

Co hledáte?

³⁵Druhého dne tam Jan znovu stál se dvěma ze svých učedníků.³⁶ Když uviděl Ježíše, jak prochází kolem, řekl: „Hle, Boží beránek.“³⁷ Když ti dva učedníci uslyšeli, co říká, odešli za Ježíšem.³⁸ Ježíš se obrátil, uviděl, jak jdou za ním, a zeptal se jich: „Co hledáte?“ Řekli mu: „Rabi“ (což se překládá: Učíteli), „kde bydlíš?“³⁹ Odpověděl jim: „Pojďte se podívat.“ Šli se tedy podívat, kde bydlí, a toho dne zůstali u něj. Bylo to kolem čtvrté odpoledne.

⁴⁰Jeden z těch dvou, kteří to od Jana slyšeli a následovali ho, byl Ondřej, bratr Šimona Petra.⁴¹ Ten jako první nalezl svého bratra Šimona. Řekl mu: „Našli jsme Mesiáše!“ (což je v překladu Kristus)⁴² a přivedl ho k Ježíši. Ježíš se na něj podíval a řekl: „Ty jsi Šimon, syn Jonášův. Budeš se jmenovat Kéfa“ (což se překládá Petr).

⁴³Dalšího dne se Ježíš chtěl vydat do Galileje. Našel Filipa a řekl mu: „Pojď za mnou.“⁴⁴ (Filip byl z Betsaidy, města Ondřejova a Petrova.)⁴⁵ Filip našel Natanaela a řekl mu: „Našli jsme toho, o kterém psal Mojžíš v Zákoně a proroci – Ježíše, syna Josefova z Nazaretu!“⁴⁶ „Co dobrého

může být z Nazaretu?“ opáčil Natanael. Filip mu odpověděl: „Pojď se podívat.“

⁴⁷Když Ježíš uviděl Natanaela, jak jde k němu, řekl o něm: „Hle, opravdový Izraelita, v němž není žádná lest!“⁴⁸ „Odkud mne znáš?“ zeptal se Natanael. Ježíš mu řekl: „Viděl jsem tě pod fíkovníkem, předtím, než tě Filip zavola.“⁴⁹ „Rabi!“ zvolal Natanael, „Ty jsi Boží Syn, ty jsi král Izraele!“⁵⁰ Ježíš mu odpověděl: „Věříš proto, že jsem ti řekl: Viděl jsem tě pod fíkovníkem? Uvidíš ještě větší věci.“⁵¹ A dodal: „Amen, amen, říkám vám: Od nynějška uvidíte otevřené nebe a Boží anděly, jak vystupují a sestupují na Syna člověka.“

Nejlepší víno

2 Třetího dne se v Káně Galilejské konala svatba. Byla tam i Ježíšova matka^{2a} a na svatbu byl pozván také Ježíš a jeho učedníci.³ Když začalo docházet víno, Ježíšova matka mu řekla: „Nemají víno.“⁴ Ježíš jí odpověděl: „Ženo, co ode mne chceš? Má chvíle ještě nepřišla.“⁵ Jeho matka pak řekla služebníkům: „Udělejte, cokoli vám řekne.“

⁶Stálo tam šest kamenných nádob na vodu k židovskému očišťování, každá o obsahu dvou nebo tří měr.⁷ Ježíš jim řekl: „Naplněte ty nádoby vodou.“ Když je naplnili až po okraj,⁸ řekl jim: „Teď nalévejte a doneste vrchnímu správci svatby.“ A donesli.⁹ Jakmile vrchní správce svatby okusil tu vodu, z níž se stalo víno (a nevěděl, odkud je, ale služebníci, kteří tu vodu nalévali, věděli), zavola ten vrchní správce ženicha^{10a} a řekl mu: „Každý člověk podává nejdříve nejlepší víno, a když jsou hosté opilí, podává to horší. Ty jsi zachoval nejlepší víno až do konce.“

¹¹Toto Ježíš udělal v Káně Galilejské jako počátek svých zázraků. Tehdy zjevil svou slávu a jeho učedníci v něj uvěřili.¹² Potom sestoupil spolu se svou matkou, bratry i učedníky do Kafarnaum, kde se několik dní zdrželi.

Zbořte tento chrám

¹³Blížily se židovské Velikonoce, a tak se Ježíš vydal na cestu do Jeruzaléma. ¹⁴V chrámu našel prodavače volů, ovcí a holubic a směnárny sedící za stoly. ¹⁵Tehdy si z provazů upletl bič a všechny z chrámu vyhnal i s ovceci a voly. Směnárníkům rozházal peníze a zpřevracel stoly ¹⁶a prodavačům holubic řekl: „Odneste to odsud! Nedělejte z domu mého Otce tržiště!“ ¹⁷(Jeho učedníci si tehdy vzpomněli, že je psáno: „Horlivost pro tvůj dům mě stravuje.“)

¹⁸Židé mu na to řekli: „Jaký zázrak nám ukážeš, když děláš tyto věci?“ ¹⁹Ježíš jim odpověděl: „Zbořte tento chrám a za tři dny ho postavím.“ ²⁰Židé řekli: „Ten chrám se stavěl čtyřicet šest let, a ty ho postavíš za tři dny?“ ²¹(On ale mluvil o chrámu svého těla. ²²Když byl potom vzkříšen z mrtvých, jeho učedníci si vzpomněli, že jim to říkal, a uvěřili Písmu i Ježíšově slovu.)

²³Když byl o Velikonocích v Jeruzalémě, mnozí během toho svátku uvěřili v jeho jméno, neboť viděli zázraky, které dělal. ²⁴Ježíš se jim ale nesevěřoval, protože všechny znal. ²⁵Nepotřeboval, aby někdo vydával o člověku svědectví, neboť sám věděl, co je v člověku.

Nikodém

3 Mezi farizeji byl člověk jménem Nikodém, židovský hodnostář. ²Přišel za Ježíšem v noci a řekl mu: „Rabi, víme, že jsi přišel jako učitel od Boha. Nikdo přece nemůže dělat zázraky, které děláš ty, není-li Bůh s ním.“ ³Ježíš mu odpověděl: „Amen, amen, říkám ti: Jestliže se někdo nenarodí znovu, nemůže spatřit Boží království.“

⁴„Jak se může člověk narodit, když je starý?“ řekl mu Nikodém. „Může se snad vrátit do matčina lůna a podruhé se narodit?“ ⁵Ježíš odpověděl: „Amen, amen, říkám

ti: Kdo se nenarodí z vody a z Ducha, nemůže vejít do Božího království. ⁶Co se narodilo z těla, je tělo; co se narodilo z Ducha, je duch. ⁷Nediv se, že jsem ti řekl: Musíte se znovu narodit. ⁸Vít vane, kam chce, a slyšíš jeho hlas, ale nevíš, odkud přichází a kam jde. Tak je to s každým, kdo se narodil z Ducha.“

⁹Nikodém mu na to řekl: „Jak se to může stát?“ ¹⁰Ježíš mu odpověděl: „Ty jsi učitel Izraele a nevíš to? ¹¹Amen, amen, říkám ti, že mluvíme o tom, co známe, a svědčíme o tom, co jsme viděli, ale naše svědectví nepřijímáte. ¹²Jestliže nevěříte, když jsem vám říkal pozemské věci, jak uvěříte, budu-li vám říkat nebeské?“

¹³Nikdo nevystoupil do nebe, jedině ten, který sestoupil z nebe, Syn člověka, který je v nebi. ¹⁴Jako Mojžíš vyzdvihl hada na poušti, tak musí být vyzdvižen Syn člověka, ¹⁵aby žádný, kdo věří v něj, nezahynul, ale měl věčný život.

¹⁶Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozecného Syna, aby žádný, kdo v něj věří, nezahynul, ale měl věčný život. ¹⁷Bůh neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něj spasen. ¹⁸Kdo v něho věří, nebude souzen, ale kdo nevěří, je už odsouzen, protože neuvěřil ve jméno jednorozecného Božího Syna. ¹⁹A toto je ten soud, že světlo přišlo na svět, ale lidé si více než světlo oblíbili tmu, protože jejich skutky byly zlé. ²⁰Každý, kdo koná zlo, nenávidí světlo a nepřichází ke světlu, aby jeho skutky nebyly odhaleny. ²¹Kdo ale koná pravdu, přichází ke světlu, aby se ukázalo, že jeho skutky byly vykonány v Bohu.

On musí růst

²²Potom Ježíš přišel se svými učedníky do judské země a tam s nimi pobýval a křtil. ²³Jan také křtil v Ainonu poblíž Salimu, protože tam bylo hodně vody. A lidé přicházeli a nechávali se křtít. ²⁴(Jan totiž ještě nebyl vsazen do žaláře.)

²⁵Tehdy mezi některými Židy a Janovými učedníky vyzvala otázka ohledně očišťování. ²⁶Přišli tedy k Janovi a řekli mu: „Rabi, pohleď, ten, který byl s tebou za Jordánem, ten, o němž jsi vydal svědectví, teď křtí a všichni přicházejí k němu!“

²⁷Jan odpověděl: „Člověk nemůže přijmout nic, není-li mu to dáno z nebe. ²⁸Vy sami jste mi svědky, že jsem řekl: Já nejsem Mesiáš, ale jsem poslán před ním. ²⁹Kdo má nevěstu, je ženich, ale přítel ženicha, který stojí a slyší ho, se z ženichova hlasu velmi raduje. Tato má radost se tedy naplnila. ³⁰On musí růst a já se menšit.“

³¹Kdo přichází shůry, je nade všechny; kdo je ze země, je pozemský a mluví pozemské věci. Ten, který přišel z nebe, je nade všechny. ³²Svědčí o tom, co viděl a slyšel, ale jeho svědectví nikdo nepřijímá. ³³Kdo přijímá jeho svědectví, zpečetil to, že Bůh je pravdomluvný. ³⁴Ten, kterého poslal Bůh, mluví Boží slova, neboť Bůh dává Ducha bez omezení. ³⁵Otec miluje Syna a všechno dal do jeho rukou. ³⁶Kdo věří v Syna, má věčný život; kdo Synu nevěří, nespátí život, ale zůstává na něm Boží hněv.

Voda života

4 Když se Pán dozvěděl, že farizeové slyšeli: „Ježíš získává a křtí více učedníků než Jan“ ²(ačkoli Ježíš sám nekrtil, ale jeho učedníci), ³opustil Judsko a vrátil se do Galileje. ⁴Musel však projít Samariím. ⁵Dorazil k samařskému městu zvanému Sichar, blízko pozemku, který kdysi dal Jákob svému synu Josefovi. ⁶Dosud tam byla Jákobova studna a Ježíš, unaven cestou, se u té studny posadil. Bylo okolo poledne.

⁷Tehdy přišla žena ze Samaří, aby načerpala vodu. Ježíš jí požádal: „Dej mi napít.“ ⁸(Jeho učedníci totiž odešli do města nakoupit jídlo.) ⁹Samařská žena se ho zeptala: „Jak to, že ty jakožto Žid žádáš mě, Samaritánku, o nápoj?“

(Židé se totiž se Samaritány nestýkají.) ¹⁰Ježíš jí odpověděl: „Kdybys znala ten Boží dar, a kdo je ten, který ti říká: ‚Dej mi napít,‘ žádala bys ty jeho a dal by ti živou vodu.“ ¹¹„Pane, nemáš ani, čím bys čerpal,“ namítla žena, „a studna je hluboká. Odkud vezmeš tu živou vodu?“ ¹²Jsi snad větší než náš otec Jákob, který nám tu studnu dal? On sám z ní pil, i jeho synové a jeho dobytek.“ ¹³Ježíš jí odpověděl: „Každý, kdo pije tuto vodu, bude znovu žíznit. ¹⁴Kdo se však napije vody, kterou mu dám já, nebude žíznit už nikdy. Voda, kterou mu dám, se v něm stane pramenem vody tryskající k věčnému životu.“ ¹⁵„Pane, dej mi tu vodu,“ řekla žena, „ať už nežízním a nemusím sem chodit čerpat.“

¹⁶„Jdi, zavolej svého muže a přijď sem,“ řekl jí Ježíš. ¹⁷„Nemám muže,“ odpověděla žena. „Správně jsi řekla: Nemám muže,“ řekl jí Ježíš. ¹⁸„Měla jsi totiž pět mužů a ten, kterého máš teď, není tvůj muž. To jsi řekla pravdu.“ ¹⁹„Pane, vidím, že jsi prorok,“ odpověděla žena. ²⁰„Naši otcové uctívali Boha na této hoře, vy ale říkáte, že místo, kde se má uctívat, je v Jeruzalémě.“ ²¹Ježíš jí řekl: „Ženo, věř mi, že přichází chvíle, kdy nebudete uctívat Otce ani na této hoře, ani v Jeruzalémě. ²²Vy ani nevíte, koho uctíváte; my víme, koho uctíváme, protože spása vyjde z Židů. ²³Přichází chvíle a už je tu, kdy praví ctitelé budou uctívat Otce v duchu a v pravdě. Takové totiž Otec hledá, aby ho uctívali. ²⁴Bůh je Duch a ti, kdo ho uctívají, ho musí uctívat v duchu a v pravdě.“

²⁵Žena odpověděla: „Vím, že přijde Mesiáš“ (který je nazýván Kristus). „Až přijde, vysvětlí nám všechno.“ ²⁶Ježíš jí řekl: „To jsem já – ten, kdo s tebou mluví.“

Jeden rozsívá, jiný žne

²⁷Vtom přišli jeho učedníci. Překvapilo je, že mluví se ženou, ale žádný neřekl: „Co jí chceš?“ anebo: „Proč s ní

mluvíš?“²⁸ Žena tam nechala svůj džbán, odešla do města a řekla lidem: ²⁹„Pojďte se podívat na člověka, který mi řekl všechno, co jsem udělala. Není to snad Mesiáš?“³⁰ Vyšli tedy z města a šli k němu.

³¹Mezitím ho učedníci prosili: „Rabi, najez se!“³² On jim však řekl: „Mne sytí pokrm, který vy neznáte.“³³ Učedníci se jeden druhého ptali: „Přinesl mu snad někdo jídlo?“

³⁴Ježíš jim řekl: „Mým pokrmem je konat vůli Toho, který mě poslal, a dokončit jeho dílo.“³⁵ Nefikáte snad, že do sklizně zbývají ještě čtyři měsíce? Hle, říkám vám: Po-zvedněte oči a pohleďte na lány, že se už běhlají ke žni!

³⁶Ten, kdo žne, získává odplatu a shromažďuje úrodu k věčnému životu, aby se společně radoval rozsévač i žnec.³⁷ V tom je pravdivé to rčení, že „jeden rozsívá a jiný žne“.

³⁸Já jsem vás poslal sklízet, na čem jste sami nepracovali. Pracovali jiní a vy jste vstoupili do jejich práce.“

³⁹Díky slovu té ženy, která svědčila: „Řekl mi všechno, co jsem udělala,“ v něj mnozí Samaritáni z toho města uvěřili.⁴⁰ Když k němu ti Samaritáni přišli, prosili ho, aby u nich zůstal. Zůstal tam tedy dva dny⁴¹ a díky jeho slovu jich uvěřilo ještě mnohem více.⁴² Té ženě pak řekl: „Už nevěříme jen díky tvé řeči; sami jsme ho slyšeli a víme, že to je opravdu Spasitel světa, Mesiáš.“

Tvůj syn žije

⁴³Po dvou dnech pak odtud odešel a vydal se do Galileje.⁴⁴ Sám Ježíš měl totiž dosvědčit, že prorok není ve své vlasti v úctě.⁴⁵ Když přišel do Galileje, Galilejci ho vítali, neboť byli o svátcích v Jeruzalémě a viděli všechno, co tam dělal.

⁴⁶Ježíš znovu přišel do Kány Galilejské, kde proměnil vodu ve víno. Byl tam právě jeden královský úředník, jehož syn byl v Kafarnaum nemocný.⁴⁷ Když uslyšel, že Ježíš přišel z Judska do Galileje, šel k němu a prosil ho,

aby šel jeho syna uzdravit, protože už umíral.⁴⁸ „Dokud neuvidíte divy a zázraky, neuvěříte,“ řekl mu Ježíš.⁴⁹ „Pane, pojď, než mé dítě umře!“ naléhal královský úředník.⁵⁰ Ježíš mu řekl: „Jdi, tvůj syn žije.“

Ten člověk uvěřil slovu, které mu Ježíš řekl, a šel.⁵¹ Na cestě se s ním setkali jeho služebníci a oznamovali mu: „Tvůj syn žije!“⁵² Vyptal se jich tedy, odkdy se mu udělalo lépe. Odpověděli: „Horečka ho opustila včera hodinu po poledni.“⁵³ Otec poznal, že to bylo ve chvíli, kdy mu Ježíš řekl: „Tvůj syn žije.“ Tehdy uvěřil on i celý jeho dům.⁵⁴ Tak Ježíš po svém návratu z Judska vykonal v Galileji už druhý zázrak.

Vstaň a chod'

5 Potom byl další židovský svátek, a tak se Ježíš vydal do Jeruzaléma.² V Jeruzalémě je u Ovčí brány rybník hebrejsky zvaný Bethesda, u něhož je pět sloupořadí.³ Tam leželo veliké množství nemocných, slepých, chromých a ochrnutých a čekali, až se voda pohne.⁴ Do rybníka totiž občas sestupoval anděl a vířil vodu. Kdo po tom zvění vstoupil do vody první, býval uzdraven, ať měl jakoukoli nemoc.

⁵Byl tam jeden člověk, nemocný už třicet osm let.⁶ Když Ježíš uviděl, jak tam leží a poznal, že je už dlouho nemocen, zeptal se ho: „Chceš být uzdraven?“⁷ „Pane, nemám nikoho, kdo by mě snesl do rybníka, když se zvíří voda,“ odpověděl mu nemocný. „Když tam zamířím, někdo mě předstihne.“⁸ „Vstaň, vezmi si lehátko a chod!“ řekl mu Ježíš.⁹ Ten člověk byl ihned uzdraven, vzal své lehátko a začal chodit.

Ten den však byla sobota.¹⁰ Židovští představení tomu uzdravenému říkali: „Je sobota, nesmíš nosit lehátko!“¹¹ On jim však odpověděl: „Ten, kdo mě uzdravil, mi řekl: ‚Vezmi si lehátko a chod.‘“¹² Zeptali se ho: „Kdo ti mohl

řici: „Vezmi si lehátko a chod“?!“ ¹³To ovšem ten uzdravený nevěděl; Ježíš se totiž vmísil do okolního davu.

¹⁴Potom ho Ježíš našel v chrámě a řekl mu: „Pohled, jsi uzdraven. Už nehřeš, ať se ti nepřihodí něco horšího.“

¹⁵Ten člověk pak odešel a oznámil židovským představeným, že ho uzdravil Ježíš.

Syn dělá to, co Otec

¹⁶Židovští představení tedy začali Ježíše pronásledovat a chtěli ho zabít, protože to udělal v sobotu. ¹⁷Ježíš jim odpověděl: „Můj Otec pracuje i dnes; proto pracuji i já.“

¹⁸A kvůli tomu ho chtěli zabít ještě více, neboť nejenom rušil sobotu, ale ještě nazýval Boha svým vlastním Otcem, a tak se dělal rovným Bohu.

¹⁹Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, říkám vám: Syn nemůže sám od sebe dělat nic, jedině to, co vidí dělat Otce. Cokoli dělá on, to podobně dělá i Syn. ²⁰Otec miluje Syna a ukazuje mu všechno, co sám dělá; a ukáže mu ještě větší skutky, abyste jen žasli. ²¹Neboť jako Otec křísí mrtvé a dává život, tak i Syn dává život těm, kterým chce. ²²Otec nikoho nesoudí, ale svěří veškerý soud Synu, ²³aby všichni ctili Syna, jako ctí Otce. Kdo nectí Syna, nectí ani Otce, který ho poslal.“

²⁴Amen, amen, říkám vám: Kdo slyší mé slovo a věří Tomu, který mě poslal, má věčný život a nepříjde na soud, ale již přešel ze smrti do života. ²⁵Amen, amen, říkám vám: Přichází chvíle, a už je tu, kdy mrtví uslyší hlas Božího Syna a ti, kteří uslyší, budou žít. ²⁶Jako má Otec život sám v sobě, tak dal i Synu, aby měl život sám v sobě, ²⁷a dal mu také pravomoc konat soud, protože je Syn člověka. ²⁸Nedívejte se tomu; přichází totiž chvíle, kdy všichni, kteří jsou v hrobech, uslyší jeho hlas ²⁹a vyjdou – ti, kdo konali dobro, budou vzkříšeni k životu, ale ti, kdo konali zlo, budou vzkříšeni k soudu.“

³⁰Sám od sebe nemohu dělat nic. Jak slyším, tak soudím a můj soud je spravedlivý, protože nehledám svou vůli, ale vůli Toho, který mě poslal, Otcovu. ³¹Svědčím-li sám o sobě, mé svědectví není pravé. ³²Svědčí však o mně někdo jiný a vím, že jeho svědectví o mně je pravdivé. ³³Poslali jste k Janovi a ten vydal svědectví pravdě. ³⁴Já ovšem nepřijímám svědectví od člověka, ale toto říkám pro vaši záchranu. ³⁵On byl hořící a zářící lampou, vy jste se však chtěli v jeho světle poradovat jen na čas. ³⁶Mám ale větší svědectví než Janovo: skutky, které mi dal Otec, abych je vykonal. Samotné skutky, které dělám, o mně svědčí, že mě poslal Otec. ³⁷A sám Otec, který mě poslal, o mně vydal svědectví. Vy jste ale nikdy neslyšeli jeho hlas a neviděli jeho tvář. ³⁸Jeho slovo ve vás nezůstává, neboť nevěříte tomu, kterého on poslal. ³⁹Zkoumáte Písma, neboť se domníváte, že v nich máte věčný život, a ta svědčí o mně. ⁴⁰Nechcete ale ke mně přijít, abyste měli život.“

⁴¹Nepřijímám chválu od lidí, ⁴²ale poznal jsem, že v sobě nemáte Boží lásku. ⁴³Já jsem přišel ve jménu svého Otce, a nepřijímáte mě. Kdyby jiný přišel ve svém vlastním jménu, toho přijmete. ⁴⁴Jak byste vůbec mohli uvěřit? Přijímáte chválu jedni od druhých, ale chválu, která je od samotného Boha, nehledáte. ⁴⁵Nemyslete si, že já vás budu žalovat před Otcem. Ten, kdo na vás žaluje, je Mojžíš, v něhož doufáte. ⁴⁶Kdybyste věřili Mojžíšovi, věřili byste i mně, neboť on psal o mně. ⁴⁷Když ale nevěříte jeho spisu, jak uvěříte mým slovům?“

Pět chlebů a dvě ryby

6 Ježíš potom odešel za Galilejské (to jest Tiberiadské) moře ²a šel za ním veliký zástup, protože viděli zázraky, které konal na nemocných. ³Ježíš vystoupil na horu a posadil se tam se svými učedníky. ⁴Blížily se židovské svátky Velikonoc.

⁵Ježíš pozvedl oči, a když uviděl, že za ním jde takový zástup, zeptal se Filipa: „Kde nakoupíme chleby, aby se ti lidé najedli?“ ⁶(To ovšem řekl, aby ho vyzkoušel, neboť sám věděl, co má udělat.) ⁷Filip mu odpověděl: „Nestačilo by nám chleba ani za dvě stě denárů, aby se na každého dostalo aspoň trochu!“ ⁸Jeden z jeho učedníků, Ondřej, bratr Šimona Petra, mu řekl: ⁹„Je tu jeden chlapec, který má pět ječných chlebů a dvě ryby. Ale co je to pro tolik lidí?“

¹⁰Ježíš však řekl: „Zařídte, ať se lidé posadí.“ Na tom místě bylo hodně trávy, a tak se posadili v počtu asi pěti tisíc mužů. ¹¹Ježíš vzal ty chleby, vzdal díky, rozdával učedníkům a učedníci sedícím; také ryb rozdál, kolik jen chtěli. ¹²Když se nasýtli, řekl svým učedníkům: „Posbírejte zbylé nalámané kousky, ať se nic neztratí.“ ¹³Sebrali je tedy a naplnili dvanáct košů kousky z těch pěti ječných chlebů, které zbyly po těch, kdo jedli.

To jsem já!

¹⁴Když lidé viděli, jaký zázrak Ježíš udělal, říkali: „Je to opravdu ten Prorok, který měl přijít na svět!“ ¹⁵Ježíš poznal, že se chystají přijít a vzít ho, aby ho udělali králem, a tak se o samotě vrátil na horu.

¹⁶Večer jeho učedníci sešli k moři, ¹⁷nastoupili na loď a plavili se přes moře do Kafarnaum. Ačkoli se už setmělo, Ježíš k nim nepřišel. ¹⁸Moře se začalo zdouvat silným větrem. ¹⁹Když odpluli asi pětadvacet nebo třicet honů, spatřili Ježíše, jak kráčí po moři a blíží se k lodi. Vyděsili se, ²⁰ale on jim řekl: „To jsem já, nebojte se!“ ²¹Tehdy ho ochotně vzali na loď a loď se hned ocitla u břehu, k němuž pluli.

Chléb života

²²Zástup, který zůstal za mořem, druhého dne uviděl, že tam nebyla jiná loďka než ta jedna, na kterou nastoupil jeho učedníci, a že Ježíš nenastoupil na loď se svými

učedníky, ale jeho učedníci odpluli sami. ²³(Od Tiberiady však připluly jiné loďky blízko k tomu místu, kde jedli chléb, když Pán vzdal díky.) ²⁴Když tedy zástup uviděl, že tam není Ježíš ani jeho učedníci, nastoupili i oni do lodí a přijeli do Kafarnaum, kde hledali Ježíše.

²⁵Když ho za mořem našli, ptali se ho: „Rabi, kdy ses sem dostal?“ ²⁶Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, říkám vám: Nehledáte mě proto, že jste viděli zázraky, ale že jste jedli ty chleby a byli jste nasyceni.“ ²⁷Neusilujte o pomíjející pokrm, ale o pokrm, který zůstává k věčnému životu, který vám dá Syn člověka. Na něj totiž Bůh Otec vtiskl svou pečť.“

²⁸Zeptali se ho: „Co máme dělat, abychom konali Boží skutky?“ ²⁹Ježíš jim odpověděl: „Toto je ten Boží skutek – abyste věřili v toho, kterého on poslal.“

³⁰Zeptali se ho: „Jaký zázrak uděláš, abychom ho viděli a uvěřili ti? Co děláš?“ ³¹Naši otcové jedli na poušti manu, jak je psáno: „Dal jim jíst chléb z nebe.“ ³²Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, říkám vám: Ten chléb z nebe vám nedal Mojžíš. Můj Otec vám dává ten pravý chléb z nebe.“ ³³Boží chléb je ten, který sestupuje z nebe a dává život světu.“

³⁴Rekli mu: „Pane, dávej nám ten chléb vždycky.“ ³⁵Ježíš jim odpověděl: „Já jsem chléb života. Kdo přichází ke mně, nebude nikdy hladovět; kdo věří ve mě, nebude nikdy žíznit.“ ³⁶Ale jak jsem vám řekl: i když jste mě viděli, nevěříte. ³⁷Všichni, které mi Otec dává, přijdou ke mně; a toho, kdo ke mně přichází, jistě nevyženu ven.“ ³⁸Sestoupil jsem z nebe, ne abych konal svou vůli, ale vůli Toho, který mě poslal. ³⁹A toto je vůle Otce, který mě poslal – abych nikoho z těch, které mi dal, neztratil, ale vzkřísil je v poslední den. ⁴⁰Neboť toto je vůle Toho, který mě poslal – aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, měl věčný život. A já ho vzkřísím v poslední den.“

⁴¹Zidé pak na něj reptali, že řekl: „Já jsem ten chléb, který sestoupil z nebe.“ ⁴²Říkali: „Není to snad ten Ježíš, syn Josefův? Jeho otce i matku známe; jak tedy může říkat: ‚Sestoupil jsem z nebe?‘“ ⁴³Ježíš jim na to odpověděl: „Nereptejte mezi sebou. ⁴⁴Nikdo ke mně nemůže přijít, pokud ho nepřítáhne můj Otec, který mě poslal; já ho pak vzkrísím v poslední den.“ ⁴⁵V Prorocích je psáno: ‚A budou všichni vyučeni od Boha.‘ Proto každý, kdo slyší Otce a učí se od něj, přichází ke mně. ⁴⁶Ne že by někdo viděl Otce; jediný, kdo viděl Otce, je ten, který je od Boha. ⁴⁷Amen, amen, říkám vám: Kdo věří ve mne, má věčný život. ⁴⁸Já jsem chléb života. ⁴⁹Vaši otcové jedli na poušti manu, a zemřeli. ⁵⁰Toto je ten chléb sestupující z nebe, aby ten, kdo z něj jí, nezemřel. ⁵¹Já jsem ten živý chléb, který sestoupil z nebe. Kdokoli by ten chléb jedl, bude žít na věky. Chléb, který dám já, je mé tělo, které dám za život světa.“

⁵²Zidé se mezi sebou hádali: „Jak nám tenhle může dát jíst své tělo?“ ⁵³Ježíš jim řekl: „Amen, amen, říkám vám: Nebudete-li jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nemáte v sobě život. ⁵⁴Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má věčný život a já ho vzkrísím v poslední den. ⁵⁵Mé tělo je opravdu pokrm a má krev je opravdu nápoj. ⁵⁶Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm. ⁵⁷Jako mě poslal živý Otec a já žiji skrze Otce, tak ten, kdo jí mne, bude žít skrze mne. ⁵⁸Toto je ten chléb, který sestoupil z nebe. Ne jako když vaši otcové jedli manu a zemřeli. Kdo jí tento chléb, bude žít na věky.“

⁵⁹Toto řekl, když učil v synagoze v Kafarnaum.

Těžká slova

⁶⁰Mnozí z jeho učedníků, kteří to slyšeli, si tehdy řekli: „To jsou těžká slova. Kdo to může poslouchat?“ ⁶¹Ježíš v nitru poznal, že jeho učedníci kvůli tomu reptají, a tak jim řekl: „To vás uráží? ⁶²A co kdybyste viděli Syna člověka

vystupovat tam, kde byl dříve? ⁶³Duch je ten, kdo dává život; tělo na nic nestačí. Slova, která vám mluvím, jsou Duch a jsou život. ⁶⁴Někteří z vás ale nevěří.“ (Ježíš totiž od počátku věděl, kteří nevěřili a kdo ho zradí.) ⁶⁵Potom dodal: „Proto jsem vám řekl, že ke mně nikdo nemůže přijít, není-li mu to dáno od mého Otce.“

⁶⁶Kvůli tomu mnozí z jeho učedníků odešli a už s ním nechtěli nic mít. ⁶⁷Ježíš se tehdy zeptal svých dvanácti: „Chcete odejít i vy?“ ⁶⁸Šimon Petr mu odpověděl: „Pane, ke komu bychom šli? Máš slova věčného života ⁶⁹a my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi Mesiáš, Syn živého Boha!“ ⁷⁰Ježíš jim odpověděl: „Vás dvanáct jsem si vyvolil, ale jeden z vás je ďábel.“ ⁷¹A to řekl o Jidášovi, synu Šimona Iškariotského. Ten ho měl zradit, ačkoli byl jedním z dvanácti.

Není to Mesiáš?

7 Potom Ježíš chodil po Galileji. Nechtěl se totiž zdržovat v Judsku, protože ho židovští představení chtěli zabít. ²Blížila se židovská Slavnost stánků, ³a tak mu jeho bratři řekli: „Odejdi odsud a vydej se do Judska, ať i tvoji učedníci vidí, jaké skutky děláš.“ ⁴Nikdo, kdo chce být známý, přece nedělá nic v skrytu. Když děláš takové věci, ukaž se světu!“ ⁵Ani jeho bratři v něj totiž nevěřili. ⁶Ježíš jim odpověděl: „Pro vás je vždycky vhodný čas, ale můj čas ještě nepřišel. ⁷Vás nemá svět proč nenávidět, ale mě nenávidí, protože o něm vydávám svědectví, že jeho skutky jsou zlé. ⁸Jděte na slavnost sami. Já na tyto svátky ještě nejdu; můj čas se ještě nenaplnil.“ ⁹To jim řekl a zůstal v Galileji.

¹⁰Později, když jeho bratři odešli, vydal se na slavnost i on, ale ne zjevně, spíše potají. ¹¹Židovští představení už ho na slavnosti hledali a vyptávali se: „Kde je?“ ¹²V lidu se o něm vedlo mnoho řečí; někteří říkali: „Je dobrý!“, a jiní zas: „Není! Jen oblužuje lidi!“ ¹³Kvůli strachu z představených však o něm nikdo nemluvil otevřeně.

¹⁴Asi v polovině svátku Ježíš vešel do chrámu a začal učit. ¹⁵Zidé jen zaslí a říkali: „Jak to, že zná Písma, když se neučil?“ ¹⁶Ježíš jim odpověděl: „Mé učení není mé, ale Toho, který mě poslal. ¹⁷Bude-li někdo chtít konat jeho vůli, pozná, je-li to učení z Boha, nebo zda mluvím sám od sebe. ¹⁸Kdo mluví sám od sebe, hledá svou vlastní slávu. Kdo ale hledá slávu Toho, který ho poslal, ten je pravdomluvný a není na něm nic špatného. ¹⁹Mojžíš vám dal Zákon, že? Přitom nikdo z vás Zákon neplní. Proč mě chcete zabít?“

²⁰„Jsi posedlý!“ řekl mu na to zástup. „Kdo tě chce zabít?“

²¹Ježíš jim odpověděl: „Udělal jsem jeden skutek a všichni se divíte. ²²Mojžíš vám vydal obřizku (ačkoli nepochází od Mojžíše, ale od otců) a v sobotu obřezáváte člověka.

²³Může-li člověk v sobotu přijímat obřizku a neporušovat tím Mojžíšův Zákon, proč se na mě hněváte, že jsem v sobotu uzdravil celého člověka? ²⁴Nesuďte podle zdání, suďte spravedlivým soudem.“

²⁵Někteří z Jeruzalémských začali říkat: „Není to snad ten, kterého chtějí zabít? ²⁶Podívejte se, mluví svobodně a nikdo nic nenamítá. Že by hodnostáři přece jen poznali, že to je opravdu Mesiáš? ²⁷Jenže o tomto víme, odkud je, ale až přijde Mesiáš, nikdo nebude vědět, odkud je.“

²⁸Ježíš, který zatím vyučoval v chrámě, tehdy zvolal: „Znáte mě a také víte, odkud jsem. Nepřišel jsem ale sám od sebe. Ten, který mě poslal, je pravdomluvný, a vy ho neznáte. ²⁹Já ho však znám, neboť jsem od něj a on mě poslal.“ ³⁰Chtěli ho za to zatknout, ale nikdo na něj nevztáhl ruku, neboť ještě nepřišla jeho chvíle. ³¹Mnozí ze zástupu v něj ale uvěřili. Říkali: „Až přijde Mesiáš, udělá snad více zázraků, než on?“

³²Jakmile farizeové uslyšeli, že zástup o něm vede takové řeči, poslali spolu s vrchními kněžími chrámovou

stráž, aby ho zatkli. ³³Ježíš jim řekl: „Ještě na kratičko jsem s vámi; potom odejdu k Tomu, který mě poslal. ³⁴Budete mě hledat, ale nenajdete; tam, kde jsem, se nedostanete.“ ³⁵Zidé si mezi sebou říkali: „Kam se chystá jít, že ho nenajdeme? Půjde snad do řecké diasporu učit Řeky? ³⁶Co tím myslel, když řekl: ‚Budete mě hledat, ale nenajdete; tam, kde jsem, se nedostanete?‘“

Řeky živé vody

³⁷Ve veliký poslední den toho svátku Ježíš stál a volal: „Kdo žízní, pojd' ke mně a pij! ³⁸Kdo věří ve mne, z jeho nitra potečou řeky živé vody, jak praví Písmo.“ ³⁹(A to řekl o Duchu, kterého měli přijmout věřící v něho; neboť Duch Svatý ještě nebyl dán, protože Ježíš ještě nebyl oslaven.)

⁴⁰Jakmile to uslyšeli, mnozí v zástupu říkali: „Je to opravdu ten Prorok.“ ⁴¹Někteří říkali: „Je to Mesiáš!“ A jiní zase: „Přijde snad Mesiáš z Galileje? ⁴²Neříká Písmo, že Mesiáš přijde ze semene Davidova, z Betléma, městečka, kde bydlel David?“ ⁴³V zástupu kvůli němu došlo k roztržce. ⁴⁴Někteří se ho chtěli chopit, ale nikdo na něj nevztáhl ruku.

⁴⁵Strážní se tehdy vrátili k farizeům a vrchním kněžím. Ti se ptali: „Jak to, že jste ho nepřivedli?“ ⁴⁶Strážní odpověděli: „Nikdo nikdy nemluvil jako tento člověk!“ ⁴⁷„Snad jste se také nenechali obloudit?“ farizeové na to. ⁴⁸„Uvěřil v něj snad někdo z hodnostářů nebo z farizeů? ⁴⁹Jenom ten prokletý dav, co nezná Zákon!“

⁵⁰Jeden z nich, Nikodém (který k němu předtím přišel v noci), jim ale řekl: ⁵¹„Copak náš Zákon někoho soudí, aniž by ho nejdříve vyslyšel a zjistil, co dělá?“ ⁵²Odpověděli mu: „Snad nejsi také z Galileje? Zkoumej to a uvidíš, že z Galileje žádný prorok nepovstal!“ ⁵³Každý pak odešel domů.

Kdo z vás je bez hříchu

O Ježíš zatím odešel na Olivetskou horu. ²Za úsvitu se pak vrátil do chrámu, kam se k němu scházel všechen lid. Posadil se tedy a učil je. ³Tehdy k němu znalci Písma a farizeové přivedli ženu přistiženou při cizoložství. Postavili ji doprostřed ⁴se slovy: „Mistře, tato žena byla přistižena při činu, když cizoložila. ⁵Možjíš nám v Zákoně přikázat takové kamenovat. Co říkáš ty?“ ⁶Těmi slovy ho pokoušeli, aby ho mohli obžalovat.

Ježíš se sklonil a psal prstem po zemi. ⁷Když se ho však nepřestávali ptát, zvedl se a řekl jim: „Kdo z vás je bez hříchu, ať po ní první hodí kamenem.“ ⁸A opět se sklonil a psal po zemi.

⁹Když to uslyšeli, přemohlo je svědomí a jeden po druhém se začali vytrácet – od starších až po ty poslední. Nakonec tam zůstal jen Ježíš a ta žena stojící uprostřed. ¹⁰Ježíš se zvedl, a když neviděl nikoho než tu ženu, zeptal se jí: „Kde jsou tvoji žalobci, ženo? Nikdo tě neodsoudil?“ ¹¹„Nikdo, Pane,“ odpověděla. „Ani já tě neodsuzuji,“ řekl jí Ježíš. „Jdi a už nehřeš.“

Já jsem

¹²Ježíš k nim pak znovu promluvil: „Já jsem světlo světa. Kdo mě následuje, nebude už chodit v temnotě, ale bude mít světlo života.“ ¹³Farizeové mu namítli: „Svědčíš sám o sobě, tvé svědectví neplatí.“ ¹⁴Ježíš jim odpověděl: „Ačkoli svědčím sám o sobě, mé svědectví platí, neboť vím, odkud jsem přišel a kam jdu. Vy však nevíte, odkud přicházím, ani kam jdu. ¹⁵Vy soudíte tělesně, já nesoudím nikoho. ¹⁶A i kdybych soudil, můj soud je pravdivý, neboť nejsem sám, ale je se mnou Otec, který mě poslal. ¹⁷Ve vašem Zákoně je psáno, že svědectví dvou lidí je pravé. ¹⁸Svědčím sám o sobě a svědčí o mně Otec, který mě poslal.“ ¹⁹Říkali mu tedy: „Kde je ten tvůj otec?“ Ježíš

odpověděl: „Neznáte mě ani mého Otce. Kdybyste mě znali, znali byste i mého Otce.“ ²⁰Tato slova Ježíš mluvil u pokladnice, když učil v chrámě, a nikdo ho nezatkl, neboť jeho chvíle ještě nepřišla.

²¹Ježíš k nim znovu promluvil: „Já odcházím. Budete mě hledat, pokud nezemřete ve svém hříchu. Jdu tam, kam vy nemůžete.“ ²²Židé tedy říkali: „Copak se sám zabije, že říká: ‚Jdu tam, kam vy nemůžete?‘“ ²³Odpověděl jim: „Vy jste zdola, já jsem shora. Vy jste z tohoto světa, já nejsem z tohoto světa. ²⁴Proto jsem vám řekl, že zemřete ve svých hříších. Nebudete-li věřit, že ‚Já jsem,‘ zemřete ve svých hříších.“ ²⁵„A kdo jsi?“ zeptali se ho. „Říkám vám to už od začátku,“ odpověděl jim Ježíš. ²⁶„Mám o vás mnoho co říci a soudit. Ten, který mě poslal, je ovšem pravdomluvný a já říkám světu, co jsem slyšel od něj.“

²⁷Nepochopili však, že s nimi mluvil o Otci. ²⁸Proto jim Ježíš řekl: „Až vyzdvihnete Syna člověka, tehdy poznáte, kdo jsem. Nic nedělám sám od sebe, ale mluvím, jak mě naučil můj Otec. ²⁹Ten, který mě poslal, je se mnou. Otec mě nenechal samotného, neboť vždycky dělám, co se mu líbí.“ ³⁰A po těch slovech v něj mnozí uvěřili.

Pravda vás vysvobodí

³¹Židům, kteří mu uvěřili, Ježíš řekl: „Když zůstanete v mém slově, budete opravdu mými učedníky. ³²Poznáte pravdu a pravda vás vysvobodí.“ ³³„Jsme Abrahamovo símě!“ ohradili se. „Nikdy jsme nikomu neotročili. Jak můžeš říkat: ‚Budete svobodní?‘“ ³⁴Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, říkám vám, že každý, kdo hřeší, je otrokem hříchu. ³⁵A otrok nezůstává v domě navždy, navždy zůstává syn. ³⁶Když vás Syn vysvobodí, budete opravdu svobodní.“

³⁷Vím, že jste Abrahamovo símě, ale chcete mě zabít, protože mé slovo u vás nemá místo. ³⁸Já mluvím o tom,

co jsem viděl u svého Otce; vy zase děláte, co jste viděli u svého otce.“³⁹ Odpověděli mu: „Náš otec je Abraham.“ Ježíš jim řekl: „Kdybyste byli děti Abrahama, dělali byste Abrahamovy skutky.“⁴⁰ Ale teď mě chcete zabít – člověka, který vám pověděl pravdu, kterou slyšel od Boha. To Abraham nedělal.“⁴¹ Vy děláte skutky svého otce.“

„My jsme se nenarodili ze smilstva,“ odpověděli. „Máme jednoho Otce, Boha!“⁴² Ježíš jim řekl: „Kdyby byl vaším Otcem Bůh, milovali byste mě, protože jsem vyšel z Boha a od něj přicházím. Nepřišel jsem sám od sebe, to on mě poslal.“⁴³ Proč nerozumíte mé řeči? Nemůžete mé slovo ani slyšet!⁴⁴ Váš otec je ďábel, a vy chcete plnit touhy svého otce. Od počátku to byl vrah a nestál v pravdě, protože v něm pravda není. Když mluví lež, mluví, jak je mu vlastní, neboť je lhář a otec lži.“⁴⁵ Ale protože já říkám pravdu, nevěříte mi.“⁴⁶ Kdo z vás mě usvědčí z hříchu? A když říkám pravdu, proč mi nevěříte?⁴⁷ Kdo je z Boha, slyší Boží slova. Vy neslyšíte proto, že nejste z Boha.“

⁴⁸ Židé mu odpověděli: „Neříkáme správně, že jsi poslední Samaritán?“⁴⁹ Ježíš odpověděl: „Nejsem poslední. Jen ctím svého Otce, a vy mnou pohrdáte.“⁵⁰ Já však nehledám svoji slávu; je tu někdo jiný, který ji hledá a soudí.“⁵¹ Amen, amen, říkám vám: Kdokoli zachová mé slovo, navěky nespátí smrt.“⁵² „Teď víme jistě, že jsi poslední!“ řekli mu Židé. „Abraham zemřel, stejně tak proroci, a ty říkáš: ‚Kdokoli zachová mé slovo, navěky nezakusí smrt.‘“⁵³ Jsi snad větší než náš otec Abraham? Ten zemřel! I proroci zemřeli! Koho ze sebe děláš?“

⁵⁴ Ježíš odpověděl: „Chválím-li sám sebe, má chvála nic neznamena. Ten, kdo mě chválí, je můj Otec. Říkáte o něm, že je váš Bůh,⁵⁵ ale nepoznali jste ho. Já ho znám. Kdybych řekl, že ho neznám, byl bych podobný vám, lhář. Ale znám ho a zachovávám jeho slovo.“⁵⁶ Abraham se těšil, že uvidí můj den; uviděl ho a zaradoval se.“⁵⁷ „Ještě

ti není padesát let, a viděl jsi Abrahama?“ řekli mu na to Židé.“⁵⁸ Ježíš odpověděl: „Amen, amen, říkám vám: Dříve než byl Abraham, já jsem.“

⁵⁹ Tehdy vzali kamení a chtěli ho ukamenovat. Ježíš se však skryl, prošel jejich středem, vyšel z chrámu a odešel.

Slepota

9 Když procházel kolem, všiml si člověka slepého od narození.² Jeho učedníci se ho zeptali: „Rabi, kdo zhrěšil: on, nebo jeho rodiče, že se narodil slepý?“³ Ježíš odpověděl: „Nejde o to, zda zhrěšil on nebo jeho rodiče, ale aby na něm byly zjeveny Boží skutky.“⁴ Já musím dělat skutky Toho, který mě poslal, dokud je den. Přichází noc, kdy nikdo nebude moci pracovat.⁵ Dokud jsem na světě, jsem světlo světa.“⁶ Když to řekl, plivl na zem, udělal ze sliny bláto a pomazal jím oči toho slepce.⁷ Potom mu řekl: „Jdi se umýt do rybníka Siloe“ (což se překládá Poslaný). Odešel tedy a umyl se, a když přišel, viděl.

⁸ Sousedé a ti, kdo ho dříve viděli slepého, tedy řekli: „Není to snad ten, který tu sedával a žebrał?“⁹ Někteří říkali, že je to on, a jiní, že je mu podobný. On ale říkal: „Jsem to já!“¹⁰ Ptali se ho: „Jak se ti otevřely oči?“¹¹ Odpověděl: „Člověk jménem Ježíš udělal bláto, pomazal mi oči a řekl mi: ‚Jdi se umýt do rybníka Siloe.‘ A když jsem odešel a umyl se, prohlédl jsem.“¹² „Kde je ten člověk?“ zeptali se. „Nevím,“ odpověděl.

¹³ A tak toho bývalého slepce přivedli k farizeům.¹⁴ Když totiž Ježíš udělal bláto a otevřel mu oči, byla právě sobota.¹⁵ Farizeové ho znovu zpovídali, jak prohlédl. „Položil mi na oči bláto, umyl jsem se a vidím,“ odpověděl jim.¹⁶ „Ten člověk není od Boha, vždyť nedodrzuje sobotu!“ říkali někteří z farizeů. „Jak by takové zázraky mohl dělat hříšník?“ říkali jiní. A došlo mezi nimi k roztržce.¹⁷ Pak se toho

slepce znovu zeptali: „Za koho jej máš, když ti otevřel oči?“ „Je to prorok,“ odpověděl.

¹⁸Zidovští představení mu nechtěli věřit, že býval slepý a prohlédl. Proto si zavolali jeho rodiče. ¹⁹„Je tohle váš syn? Tvrdíte, že se narodil slepý?“ ptali se jich. „A jak to, že teď vidí?“ ²⁰„Víme, že to je náš syn a že se narodil slepý,“ odpověděli jeho rodiče. ²¹„Jak to, že teď vidí, ale nevíme. Nevíme, kdo mu otevřel oči. Ptejte se jeho, má na to léta, může mluvit sám.“ ²²Jeho rodiče to řekli, protože se báli představených. Ti se už totiž dohodli, že kdokoli ho vyzná jako Mesiáše, bude vyobcován ze synagogy. ²³Proto jeho rodiče řekli: „Má na to léta, ptejte se jeho.“)

²⁴A tak toho bývalého slepce zavolali podruhé a řekli mu: „Vyznej před Bohem pravdu! Jsme si jisti, že je to hříšník.“ ²⁵„Zda je hříšník, nevíám,“ odpověděl jim. „Vím jen, že jsem byl slepý a teď vidím.“ ²⁶Začali se ho znovu ptát: „Co ti udělal? Jak ti otevřel oči?“ ²⁷Odpověděl jim: „Už jsem vám to řekl, neslyšeli jste? Co zase chcete slyšet? Chcete se také stát jeho učedníky?“ ²⁸Tehdy mu začali spílat: „Sám jsi jeho učedník! My jsme Mojžíšovi učedníci!“ ²⁹Víme, že k Mojžíšovi mluvil Bůh, ale o tomhle nevíme, co je zač.“ ³⁰Ten člověk jim odpověděl: „To je právě divné. Vy nevíte, co je zač, a přitom mi otevřel oči.“ ³¹Víme přece, že Bůh hříšníky neslyší; slyší jen toho, kdo Boha ctí a koná jeho vůli. ³²Jaktěživ nikdo neslyšel, že by někdo otevřel oči slepě narozeného. ³³Kdyby ten člověk nebyl od Boha, nic by nezmohl.“ ³⁴Odpověděli mu: „Narodil ses v samém hříchu, a chceš nás poučovat?“ A s tím ho vyhnali.

³⁵Když se Ježíš doslechl, že ho vyhnali, našel ho a zeptal se: „Věříš v Božího Syna?“ ³⁶Odpověděl: „Pane, kdo to je, abych v něj mohl věřit?“ ³⁷Ježíš mu řekl: „Už jsi ho i viděl. Je to ten, kdo s tebou mluví.“ ³⁸„Věřím, Pane!“ odpověděl a padl před ním na kolena.

³⁹Tehdy Ježíš řekl: „Přišel jsem na tento svět k soudu: aby slepí viděli a vidoucí oslepli.“ ⁴⁰Uspěli to někteří z farizeů stojících poblíž a řekli mu: „Jsme snad i my slepí?“ ⁴¹„Kdybyste byli slepí, neměli byste hřích,“ odpověděl jim Ježíš. „Teď ale říkáte: ‚Vidíme,‘ a tak váš hřích trvá.“

Dobry pastyr

10 „Amen, amen, říkám vám: Kdo nevchází do ovčince dveřmi, ale vniká jinudy, je zloděj a lupič, ²kdo ale vchází dveřmi, to je pastýř ovcí ³a tomu vrátný otvírá. Ovce slyší jeho hlas a on své ovce volá jménem a vyvádí je. ⁴Když své ovce vypustí, jde před nimi a ovce jdou za ním, neboť znají jeho hlas. ⁵Za cizím nikdy nepůjdou, ale utečou od něj, neboť neznají hlas cizích.“ ⁶Ježíš jim to řekl obrazně, ale oni nepochopili, co jim tím chtěl říci.

⁷Ježíš k nim tedy znovu promluvil: „Amen, amen, říkám vám: Já jsem dveře ovcí. ⁸Všichni, kolik jich přišlo přede mnou, jsou zloději a lupiči, ale ovce je neposlechly. ⁹Já jsem dveře. Kdokoli vejde skrze mne, bude spasen a bude vycházet a nalezne pastvu. ¹⁰Zloděj přichází, jen aby kradl, zabíjel a ničil; já jsem přišel, aby měly život a měly ho hojně.

¹¹Já jsem dobrý pastýř. Dobrý pastýř pokládá za ovce svůj život. ¹²Nádeník ale není pastýř a ovce mu nepatří; když vidí přicházet vlka, opouští ovce a utíká. Když pak vlk ovce chytá a rozhání je, ¹³nádeník utíká, neboť je nádeník a na ovcích mu nezáleží. ¹⁴Já jsem dobrý pastýř. Znáám své ovce a mé ovce znají mne, ¹⁵jako mě zná Otec a já znám Otce; a za ty ovce pokládám svůj život.

¹⁶Mám však i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. I ty musím přivést. Uslyší můj hlas a tehdy bude jedno stádo a jeden pastýř. ¹⁷Otec mě miluje, protože pokládám svůj život, abych ho zase přijal. ¹⁸Nikdo mi ho nebere, sám

ho pokládám. Mám moc ho položit a mám moc ho zase přijmout. Takový příkaz jsem přijal od svého Otce.“

¹⁹Kvůli těm slovům došlo mezi Židy k roztržce. ²⁰Mnozí z nich říkali: „Je posedlý démonem a blázní! Co ho posloucháte?“ ²¹Jiní říkali: „Posedlý člověk takhle nemluví. Může snad démon otvírat oči slepým?“

Jsmo jedno

²²Přišla zima a v Jeruzalémě se konal svátek Zsvěcení chrámu. ²³Ježíš se procházel v chrámě, v Šalomounově sloupoví. ²⁴Tam ho obstoupili Židé se slovy: „Jak dlouho nás budeš napínat? Jestli jsi Mesiáš, řekni nám to jasně.“ ²⁵„Řekl jsem vám to, a nevěříte,“ odpověděl jim Ježíš. „Skutky, které dělám ve jménu svého Otce, o mně vydávají svědectví. ²⁶Vy ale nevěříte, protože nejste z mých ovcí. Jak jsem vám řekl, ²⁷mé ovce slyší můj hlas a já je znám a následují mě. ²⁸Já jim dávám věčný život a nezhynou navěky a nikdo je nevytrhne z mé ruky. ²⁹Můj Otec, který mi je dal, je větší nade všechny a nikdo je nemůže vytrhnout z ruky mého Otce. ³⁰Já a Otec jsme jedno.“

³¹Židé tedy znovu vzali kamení, aby ho ukamenovali. ³²Ježíš jim na to řekl: „Ukázal jsem vám mnoho dobrých skutků od svého Otce. Za který z nich mě chcete kamenovat?“ ³³Židé mu odpověděli: „Nechceme tě kamenovat za dobrý skutek, ale za rouhání. Jsi člověk, a děláš ze sebe Boha!“ ³⁴Ježíš odpověděl: „Není ve vašem Zákoně psáno: ‚Řekl jsem: Jste bohové?‘ ³⁵Jestliže ty, k nimž přišlo Boží slovo, nazval bohy – a Písmo nemůže být zrušeno – ³⁶proč mně, kterého Otec posvětil a poslal na svět, obviňujete z rouhání, když jsem řekl: ‚Jsem Boží Syn?‘ ³⁷Nedělám-li skutky svého Otce, nevěřte mi. ³⁸Pokud je však dělám, i kdybyste nevěřili mně, věřte těm skutkům, abyste poznali a uvěřili, že Otec je ve mně a já v něm.“

³⁹Chtěli ho tedy opět zatknout, ale unikl jim z rukou. ⁴⁰Vrátil se zpátky za Jordán, na místo, kde dříve křtil Jan, a zůstal tam. ⁴¹Přicházelo tam za ním mnoho lidí. Říkali: „Jan sice neudělal žádný zázrak, ale všechno, co řekl o tomto muži, byla pravda.“ ⁴²A mnozí tam v něho uvěřili.

Lazare, pojď ven!

I Někdy Lazar z Betanie, městečka Marie a její sestry Marty, onemocněl. ²(To byla ta Marie, která pomazala Pána mastí a vytřela mu nohy svými vlasy; její bratr Lazar byl nemocný.) ³Sestry vzkázaly Ježíšovi: „Pane, ten, koho máš tak rád, je nemocný.“ ⁴Když to Ježíš uslyšel, řekl: „Ta nemoc není k smrti, ale k Boží slávě, aby skrze ni byl oslaven Boží Syn.“ ⁵Ježíš miloval Martu i její sestru i Lazara. ⁶Když uslyšel, že Lazar onemocněl, zůstal ještě dva dny tam, kde byl.

⁷Potom řekl svým učedníkům: „Pojďme znovu do Judska.“ ⁸Učedníci mu řekli: „Rabi, Židé tě teď chtějí ukamenovat, a ty tam chceš jít znovu?“ ⁹Ježíš odpověděl: „Nemá den dvanáct hodin? Kdo chodí ve dne, neklopýtá, protože vidí světlo tohoto světa. ¹⁰Kdo ale chodí v noci, klopýtá, protože nemá světlo.“ ¹¹Poté, co to řekl, dodal: „Náš přítel Lazar usnul. Půjdu ho probudit.“ ¹²Jeho učedníci řekli: „Pane, spánek mu udělá dobře!“ ¹³Ježíš mluvil o jeho smrti, ale oni si mysleli, že mluví o obyčejném spánku. ¹⁴Proto jim Ježíš řekl jasně: „Lazar zemřel.“ ¹⁵A kvůli vám jsem rád, že jsem tam nebyl, abyste uvěřili. Ale pojďte k němu.“ ¹⁶Tomáš zvaný Dvojče tehdy spoluúčedníkům řekl: „Pojďme také, ať zemřeme s ním.“

¹⁷Ježíš dorazil čtyři dny po Lazarově pohřbu. ¹⁸Betanie byla blízko Jeruzaléma, asi patnáct honů, ¹⁹a mnozí Židé přišli Martu a Marii utěšit ve smutku nad jejich bratrem. ²⁰Jakmile Marta uslyšela, že přichází Ježíš, vyšla mu naproti,

ale Marie zůstala doma. ²¹„Pane, kdybys tu byl, můj bratr by nezemřel!“ řekla mu Marta. ²²„I teď ale vím, že o cokoli Boha požádáš, to ti Bůh dá.“ ²³„Tvůj bratr vstane,“ řekl jí Ježíš. ²⁴„Vím, že vstane – při vzkříšení v poslední den,“ odpověděla Marta. ²⁵„Já jsem vzkříšení i život,“ řekl jí Ježíš. „Kdo věří ve mne, i kdyby zemřel, bude žít. ²⁶A každý, kdo žije a věří ve mne, nezemře navěky. Věříš tomu?“ ²⁷„Ano, Pane,“ odpověděla. „Já jsem uvěřila, že ty jsi Mesiáš, Boží Syn, který má přijít na svět.“

²⁸A když to řekla, odešla a tajně zavolala svou sestru Marii: „Mistr je tu a volá tě.“ ²⁹Ta, jakmile to uslyšela, rychle vstala a šla k němu. ³⁰(Ježíš ještě nepřišel do vesnice, ale byl na tom místě, kam mu vyšla naproti Marta.) ³¹Židé, kteří byli s Marií v domě a utěšovali ji, uviděli, že rychle vstala a šla ven, a tak se k ní přidali. Říkali si: „Jde plakat ke hrobu.“ ³²Jakmile Marie přišla na místo, kde byl Ježíš, a spatřila ho, padla mu k nohám se slovy: „Pane, kdybys tu byl, můj bratr by nezemřel.“ ³³Když Ježíš uviděl, jak pláče a jak pláčou Židé, kteří přišli s ní, v duchu zasténal a zarmoutil se. ³⁴„Kam jste ho položili?“ zeptal se. „Pojd' se podívat, Pane,“ řekli mu. ³⁵Ježíš se rozplakal. ³⁶„Hleďte, jak ho měl rád!“ řekli Židé. ³⁷Někteří namítli: „Když otevřel oči slepého, nemohl se postarat, aby tento člověk nezemřel?“

³⁸Hluboce rozrušen přišel Ježíš ke hrobu. Byla to jeskyně zavalená kamenem. ³⁹„Odvalte ten kámen,“ řekl Ježíš. „Pane, už zapáchá,“ namítla Marta, sestra mrtvého. „Je v hrobě čtvrtý den!“ ⁴⁰„Neřekl jsem ti, že když budeš věřit, uvidíš Boží slávu?“ odpověděl jí Ježíš. ⁴¹Když odstranili kámen od hrobu, Ježíš pozvedl oči a řekl: „Otče, děkuji ti, že jsi mě vyslyšel.“ ⁴²Já vím, že mě vždycky slyšíš, ale říkám to kvůli zástupu, který stojí kolem, aby uvěřili, že jsi mě poslal.“ ⁴³Jakmile to dořekl, zvolal mocným hlasem: „Lazare, pojd' ven!“ ⁴⁴a ten, který zemřel, vyšel ven.

Ruce i nohy měl svázané plátny a tvář měl ovinutou rouškou. Ježíš jim řekl: „Rozvažte ho a nechte ho jít.“

Je lepší, aby zemřel

⁴⁵Mnozí z těch Židů, kteří přišli k Marii a viděli, co Ježíš udělal, v něj tehdy uvěřili. ⁴⁶Někteří však odešli k farizeům a pověděli jim, co Ježíš udělal. ⁴⁷Vrchní kněží a farizeové shromáždili Veleradu a ptali se: „Co budeme dělat? Ten člověk dělá spoustu zázraků!“ ⁴⁸Když ho necháme, vsichni v něj uvěří! Přijdou Římané a připraví nás o toto posvátné místo i o národ!“

⁴⁹Jeden z nich, Kaifáš, který byl toho roku veleknězem, jim řekl: „Vy nic nevíte! ⁵⁰Nechápete, že je pro nás lepší, aby jeden člověk zemřel za lid, než aby celý tento národ zahynul?“ ⁵¹(To však neřekl sám od sebe, ale protože byl toho roku veleknězem, prorokoval, že Ježíš má zemřít za tento národ. ⁵²A nejen za tento národ, ale také aby shromáždil rozptýlené Boží děti v jedno.)

⁵³Od toho dne tedy byli dohodnuti, že ho zabijí. ⁵⁴Ježíš proto už nechal mezi Židy veřejně, ale odešel odtud do kraje poblíž pouště, do města jménem Efraim, a tam pobýval se svými učedníky.

⁵⁵Blížily se židovské Velikonoce. Mnozí z toho kraje putovali na Velikonoce vzhůru do Jeruzaléma, aby se očistili. ⁵⁶Hledali tam Ježíše, a když stáli v chrámu, povídali si mezi sebou: „Co myslíte? Že by nepřišel na svátek?“ ⁵⁷Vrchní kněží a farizeové však vydali nařízení, že pokud se někdo dozví, kde je, musí to oznámit, aby ho mohli zatknout.

Poslední pomazání

12 Šest dní před Velikonocemi přišel Ježíš do Betanie, kde bydlel Lazar, který zemřel a jehož vzkřísil z mrtvých. ²Tam mu připravili večeři. Marta je obsluhovala

a Lazar byl jedním z těch, kdo s ním stolovali. ³Marie tehdy vzala libru velmi drahé masti z pravého nardu, pomazala Ježíšovy nohy a vytřela je svými vlasy. Dům se naplnil vůní té masti.

⁴Jidáš, syn Šimona Išariotského, jeden z jeho učedníků, který ho měl zradit, řekl: ⁵„Proč se ta mast neprodala za tři sta denárů a nerozdalo se to chudým?“ ⁶To však neřekl proto, že by měl starost o chudé, ale že byl zloděj a měl na starosti pokladnu a to, co se do ní dávalo, bral. ⁷Ježíš odpověděl: „Nech ji, tu mast schovávala pro den mého pohřbu. ⁸Chudých budete mít vždycky dost, ale mne vždycky mít nebudete.“

⁹Veliké množství Židů se dozvědělo, že Ježíš je tam, a tak přišli – nejen kvůli němu, ale také aby viděli Lazara, kterého vzkřísil z mrtvých. ¹⁰Vrchní kněží se proto rozhodli zabít i Lazara. ¹¹Mnozí Židé totiž kvůli němu odcházeli a uvěřili v Ježíše.

Král na oslku

¹²Nazítrí onen veliký zástup lidí, kteří přišli na svátky, uslyšel, že Ježíš přichází do Jeruzaléma. ¹³Vzali palmové větve, vyšli mu naproti a volali:

„Hosana!

„Požehnaný, jenž přichází v Hospodinově jménu!“

„Ať žije král Izraele!“

¹⁴Ježíš nalezl oslátko a vsedl na ně, jak je psáno:

¹⁵„Neboj se, dcero Sionu!

Hle, tvůj král přichází
sedící na oslátku.“

¹⁶Jeho učedníci tomu nejdříve nerozuměli, ale když byl Ježíš oslaven, tehdy si vzpomněli, že to o něm bylo psáno a že se to na něm vyplnilo. ¹⁷Zástup, který byl s ním,

vydával svědectví, že zavolal Lazara z hrobu a vzkřísil ho z mrtvých. ¹⁸Když slyšeli, že udělal ten zázrak, vyšli mu lidé naproti v celých zástupech. ¹⁹Farizeové si tehdy řekli: „Vidíte? Nic nezmůžete! Celý svět jde za ním!“

Zrno pšenice

²⁰Někteří z těch, kdo se přišli o tom svátku modlit, byli Řekové. ²¹Přišli za Filipem, který byl z galilejské Betsaidy, a prosili ho: „Pane, chtěli bychom vidět Ježíše.“ ²²Filip o tom šel říci Ondřejovi a společně to pak řekli Ježíšovi.

²³Ježíš jim odpověděl: „Přišla chvíle, kdy má být Syn člověka oslaven. ²⁴Amen, amen, říkám vám: Pokud zrno pšenice nepadne do země a nezemře, zůstane samo. Pokud však zemře, přinese hojnou úrodu. ²⁵Kdo lpí na svém životě, ten jej ztratí. Kdo na svém životě v tomto světě nepoj, uchrání jej k věčnému životu. ²⁶Kdo mi chce sloužit, ať mě následuje; tam, kde jsem já, bude i můj služebník. Kdokoli mi slouží, toho Otec poctí. ²⁷Jsem teď sevřen úzkostí a co mám říci? „Otče, vysvoboď mě z této chvíle“? Ale proto jsem přišel, pro tuto chvíli. ²⁸Otče, oslav své jméno!“

Tehdy z nebe zazněl hlas: „Oslav jsem a ještě oslavím.“ ²⁹Zástup, který tam stál a slyšel to, řekl: „Zahřmělo.“ Někteří ale říkali: „Mluvil k němu anděl.“

³⁰Ježíš na to odpověděl: „Ten hlas nezazněl kvůli mně, ale kvůli vám. ³¹Nyní se koná soud nad tímto světem, nyní bude vládce tohoto světa vyvržen ven. ³²A já, až budu vyzdvižen od země, potáhnu všechny k sobě.“ ³³(Těmito slovy naznačil, jakou smrtí má zemřít.)

³⁴Zástup mu odpověděl: „My jsme slyšeli ze Zákona, že Mesiáš tu zůstane na věky. Proč tedy říkáš, že Syn člověka musí být vyzdvižen? Kdo je ten Syn člověka?“ ³⁵Ježíš jim řekl: „Ještě na kratičko je světlo s vámi. Chodte, dokud máte světlo, ať vás nezachvátní tma. Kdo totiž chodí ve tmě, neví, kam jde. ³⁶Dokud máte světlo, věřte ve světlo,

abyste byli syny světla.“ Když to Ježíš pověděl, odešel a skryl se před nimi.

Kdo uvěřil naší zprávě?

³⁷Ačkoli před nimi udělal tolik zázraků, přece v něj neuvěřili. ³⁸Tak se naplnilo slovo proroka Izaiáše:

„Kdo, Hospodine, uvěřil naší zprávě?
Komu se Hospodinova paže zjevila?“

³⁹Proto nemohli věřit, neboť Izaiáš ještě řekl:

⁴⁰„Oslepil jejich oči a zatvrdil jejich srdce,
aby očima neuviděli a srdcem nepochopili
a neobrátili se, abych je nemohl uzdravit.“

⁴¹To řekl Izaiáš, když zahlédl jeho slávu a mluvil o něm. ⁴²Přesto však v něho uvěřili i mnozí z hodnostářů, ale kvůli farizeům ho nevyznávali, aby nebyli vyobcováni ze synagogy. ⁴³Milovali totiž lidskou slávu více než slávu Boží.

⁴⁴Ježíš volal: „Kdo věří ve mne, věří ne ve mne, ale v Toho, který mě poslal; ⁴⁵kdo mě vidí, vidí Toho, který mě poslal. ⁴⁶Já, světlo, jsem přišel na svět, aby žádný, kdo ve mne věří, nezůstal ve tmě. ⁴⁷Slyší-li někdo má slova a nevěří, já ho nesoudím; nepřišel jsem totiž, abych soudil svět, ale abych svět spasil. ⁴⁸Kdo mě odmítá a nepřijímá moje slova, má, i kdo by ho soudil. V poslední den jej bude soudit slovo, které jsem mluvil. ⁴⁹Nemluvil jsem totiž sám od sebe, ale Otec, který mě poslal, ten mi dal přikázání, co mám říkat a co mluvit. ⁵⁰A vím, že jeho přikázání je věčný život. Co mluvím, tedy mluvím tak, jak mi řekl Otec.“

Dal jsem vám příklad

13 Před Velikonočními svátky už Ježíš věděl, že přišla jeho chvíle, aby odešel z tohoto světa k Otci. Mi-

loval své druhy na tomto světě, miloval je až do konce. ²Ještě před večerí ďábel vnukl do srdce Jidáše, syna Simona Iškariotského, že ho má zradit.

³Ježíš, vědom si toho, že mu Otec dal všechno do rukou a že vyšel od Boha a jde k Bohu, ⁴vstal od večere, odložil plášť a opasal se ručníkem. ⁵Nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat je ručníkem, jímž byl přepásán. ⁶Když přistoupil k Simonu Petrovi, ten mu řekl: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?“ ⁷„Teď ještě nechápeš, co dělám,“ odpověděl mu Ježíš, „ale později porozumíš.“ ⁸Petr mu řekl: „Ty mi přece nemůžeš mýt nohy!“ Ježíš mu odpověděl: „Když tě neumyjí, nebudeš mít se mnou nic společného.“ ⁹„Pane!“ zvolal Šimon Petr. „Neměj mi jen nohy, ale i ruce a hlavu!“ ¹⁰Ježíš mu řekl: „Kdo je vykoupán, potřebuje umýt jen nohy, neboť je celý čistý. I vy jste čistí, ale ne všichni.“ ¹¹(Věděl totiž o svém zrádci, proto řekl: „Ne všichni jste čistí.“)

¹²Když jim umyl nohy, znovu se oblékl, posadil se zpět za stůl a řekl jim: „Chápete, co jsem vám udělal? ¹³Nazýváte mě Mistrem a Pánem a máte pravdu, neboť jím jsem. ¹⁴Když jsem však já, váš Pán a Mistr, umyl nohy vám, máte i vy mýt nohy jeden druhému. ¹⁵Dal jsem vám příklad, abyste se chovali, jako jsem se já zachoval k vám. ¹⁶Amen, amen, říkám vám: Služebník není větší než jeho pán a posel není větší než ten, kdo ho poslal. ¹⁷Teď to víte; blaze vám, když se tím budete řídit.

¹⁸Nemluví o vás všech. Já vím, které jsem vyvolil; at se ale naplní Písmo: ‚Ten, který jí se mnou chléb, pozvedl patu proti mně.‘ ¹⁹Říkám vám to už teď, předtím než se to stane, abyste, až se to stane, uvěřili, že já jsem. ²⁰Amen, amen, říkám vám: Kdo přijímá mého posla, přijímá mne; a kdo přijímá mne, přijímá Toho, který mě poslal.“

Jeden z vás mě zradí

²¹Po těchto slovech Ježíš hluboce rozrušen prohlásil: „Amen, amen, říkám vám, že jeden z vás mě zradí.“

²²Učedníci se začali rozhlížet jeden po druhém, netušíce, o kom to mluví. ²³Jeden z jeho učedníků, ten, kterého Ježíš miloval, ležel u stolu po Ježíšově boku. ²⁴Simon Petr mu naznačil, ať se zeptá, o kom to mluvil. ²⁵Objal ho tedy a zeptal se: „Pane, kdo to je?“ ²⁶„Ten, komu podám namočené sousto,“ odpověděl Ježíš.

Namočil sousto a podal je Jidášovi, synu Šimona Iškariotského. ²⁷A hned po tom soustu do něho vstoupil slula. „Co děláš, dělej rychle,“ řekl mu Ježíš. ²⁸Nikdo ze stolu jících nerozuměl, proč mu to řekl. ²⁹Protože Jidáš měl na starosti pokladnu, někteří se domnívali, že mu Ježíš řekl, aby nakoupil, co je potřeba na svátek, nebo aby dal něco chudým. ³⁰Jidáš vzal to sousto a hned vyšel ven. Byla noc.

Nové přikázání

³¹Po jeho odchodu Ježíš řekl: „Syn člověka je teď oslaven a Bůh je oslaven v něm. ³²A protože je Bůh oslaven v něm, Bůh ho také oslaví sám v sobě, a to hned. ³³Moji drazí, ještě na kratičko jsem s vámi. Budete mě hledat, ale říkám vám, co jsem už řekl Židům: ‚Jdu tam, kam vy nemůžete.‘

³⁴Dávám vám nové přikázání: Milujte jedni druhé. Milujte jedni druhé, jako jsem já miloval vás. ³⁵Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, když budete mít lásku jedni k druhým.“

³⁶Šimon Petr se ho zeptal: „Pane, kam jdeš?“ „Tam, kam jdu, teď za mnou nemůžeš,“ odpověděl mu Ježíš, „ale přijdeš za mnou později.“ ³⁷„Pane, proč za tebou nemohu teď?“ ptal se Petr. „Položím za tebe život!“ ³⁸„Položíš za mě život?“ opáčil Ježíš. „Amen, amen, říkám ti: Než zakokrhá kohout, třikrát mě zapřeš.“

Cesta, pravda a život

14 „Nermuťte se v srdcích. Věřte v Boha, věřte i ve mne. ²V domě mého Otce je mnoho pokojů. Kdyby to tak nebylo, řekl bych vám to. ³Jdu, abych vám připravil místo. Až odejdu a připravím vám místo, zase přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli tam, kde jsem já. ⁴Víte, kam jdu, a cestu znáte.“

⁵„Pane, nevíme, kam jdeš,“ přerušil ho Tomáš. „A jak můžeme znát cestu?“ ⁶„Já jsem ta cesta, pravda a život,“ odpověděl Ježíš. „Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne. ⁷Kdybyste mě znali, znali byste i mého Otce. Od nynějška ho znáte a viděli jste ho.“

⁸„Pane,“ řekl mu Filip, „stačí, když nám ukážeš Otce.“ ⁹„Filipe,“ odvětil Ježíš, „tak dlouho jsem s vámi a nepoznal jsi mě? Kdo viděl mne, viděl Otce. Jak můžeš říkat: ‚Ukaž nám Otce?‘ ¹⁰Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec ve mně? Slova, která vám říkám, neříkám sám od sebe. To Otec, který ve mně přebývá, on působí ty skutky. ¹¹Věřte mi, že já jsem v Otci a Otec ve mně, už jen kvůli těm skutkům mi věřte.“

¹²Amen, amen, říkám vám: Kdo věří ve mne, bude dělat skutky, které dělám já. A bude dělat ještě větší skutky, neboť odcházím ke svému Otci. ¹³O cokoli poprosíte v mém jménu, to udělám, aby byl Otec oslaven v Synu. ¹⁴Bude-li o něco prosit v mém jménu, já to udělám.“

Jiný Utěšitel

¹⁵„Jestliže mě milujete, zachovávejte má přikázání. ¹⁶Já pak požádám Otce a dá vám jiného Utěšitele, který s vámi zůstane na věky, ¹⁷totiž Ducha pravdy, jehož svět nemůže přijmout, neboť ho nevidí a nezná. Vy ho však znáte, neboť žije u vás a bude ve vás. ¹⁸Nenechám vás jako sirotky, přijdu k vám. ¹⁹Jestliže kratičko a svět mě nevidí, ale vy mě uvidíte. Protože já žiji, budete žít i vy. ²⁰V ten den poznáte, že já jsem ve svém Otci a vy ve mně

a já ve vás. ²¹Kdo přijal má přikázání a zachovává je, ten mě miluje. A kdo mě miluje, bude milován mým Otcem a já ho budu milovat a dám se mu poznat.“

²²Juda (ne ten Iškarjotský) mu řekl: „Pane, proč se chceš dát poznat nám, a ne světu?“ ²³Ježíš mu odpověděl: „Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo; můj Otec ho bude milovat a přijdeme k němu a budeme žít s ním. ²⁴Kdo mě nemiluje, nezachová moje slova. A slovo, které slyšíte, není mé, ale Toho, který mě poslal, Otcovo. ²⁵To vše jsem vám říkal, dokud jsem žil u vás. ²⁶Avšak Utěšitel, ten Duch Svátý, kterého Otec pošle v mém jménu, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl.“

²⁷Odkazuji vám pokoj, svůj pokoj vám dávám; já dávám jinak, než jak dává svět. Nermutte se v srdcích a nemějte strach. ²⁸Slyšeli jste mě říci: ‚Odcházím a zase k vám přijdu.‘ Kdybyste mě milovali, byli byste rádi, že jsem řekl: ‚Jdu k Otcí,‘ neboť můj Otec je větší než já. ²⁹Řekl jsem vám to teď, předtím než se to stane, abyste, až se to stane, uvěřili. ³⁰Už s vámi nebudu dlouho mluvit, neboť přichází vládce tohoto světa. Nemá na mně nic, ³¹ale přichází, aby svět poznal, že miluji Otce a že jedním, jak mi Otec přikázal. Vstaňte, pojďme odsud.“

Réva a ratolesti

15 „Já jsem uslechtilá réva a můj Otec je vinař. ²Každou ratolest, která ve mně nenese ovoce, odřezává, a každou, která nese ovoce, čistí, aby nesla více ovoce. ³Vy jste již čisti díky slovu, které jsem k vám mluvil. ⁴Zůstaňte ve mně a já ve vás. Jako ratolest nemůže nést ovoce sama od sebe, pokud nezůstane ve kmeni, tak ani vy, pokud nezůstanete ve mně.“

⁵Já jsem vinná réva a vy ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnoho ovoce; beze mě nedokážete nic. ⁶Jestliže někdo nezůstane ve mně, bude odhozen

pryč jako ratolesť a uschne. Pak budou posbírány, hozeny na oheň a shoří. ⁷Jestliže zůstanete ve mně a má slova zůstanou ve vás, prostě, o cokoli chcete, a stane se vám to. ⁸Když poneseíte hojné ovoce, bude tím oslaven můj Otec a budete moji učedníci.“

⁹Jako Otec miloval mne, tak jsem i já miloval vás. Zůstaňte v mé lásce. ¹⁰Zachováte-li má přikázání, zůstanete v mé lásce, tak jako jsem já zachoval přikázání svého Otce a zůstávám v jeho lásce. ¹¹Toto jsem vám pověděl, aby má radost zůstala ve vás a vaše radost aby byla dokonalá. ¹²Toto je mé přikázání: Milujte jedni druhé, jako jsem já miloval vás. ¹³Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele.“

¹⁴Vy jste moji přátelé, děláte-li, co vám prikazuji. ¹⁵Nebudu vás už nazývat služebníky, neboť služebník neví, co dělá jeho pán. Vás jsem ale nazval přáteli, neboť jsem vám předal všechno, co jsem slyšel od svého Otce. ¹⁶Já jsem si vybral vás, ne vy mě. Ustanovil jsem vás, abyste šli a nesli ovoce a vaše ovoce aby zůstalo; aby vám Otec dal, o cokoli ho poprosíte v mém jménu. ¹⁷Toto vám prikazuji: Milujte jedni druhé.“

Svět vás bude nenávidět

¹⁸„Když vás bude svět nenávidět, vězte, že mě nenáviděl dříve než vás. ¹⁹Kdybyste patřili světu, svět by miloval, co je jeho. Vy však světu nepatříte, neboť jsem vás ze světa vyvolil, a proto vás svět nenávidí. ²⁰Pamatujte na má slova: Služebník není větší než jeho pán. Jestliže pronásledovali mě, budou pronásledovat i vás; jestliže zachovali mé slovo, zachovají i vaše. ²¹To všechno vám ale udělají kvůli mému jménu, neboť neznají Toho, který mě poslal. ²²Kdybych nepřišel a nemluvil k nim, neměli by hřích, teď ale pro svůj hřích nemají výmluvu. ²³Kdo nenávidí mě, nenávidí i mého Otce. ²⁴Kdybych mezi nimi

nedělal skutky, které neudělal nikdo jiný, neměli by hřích. Teď ale viděli, a nenáviděli – jak mne, tak mého Otce.²⁵ Ale to vše se děje, aby se naplnilo, co je psáno v jejich Zákoně: ‚Nenáviděli mě bez příčiny.‘

²⁶Až ale přijde ten Utěšitel, kterého vám pošlu od Otce, totiž Duch pravdy, který vychází z Otce, ten o mně bude vydávat svědectví.²⁷ A vy také vydávejte svědectví, protože jste od počátku se mnou.

16 Toto jsem vám pověděl, abyste se nenechali svést.² Vyobcují vás ze shromáždění. Ano, přichází doba, kdy každý, kdo vás bude zabíjet, se bude domnívat, že tím slouží Bohu.³ Tak se k vám zachovají, protože nepoznali Otce ani mne.⁴ Ale pověděl jsem vám to, abyste si v té době vzpomněli, že jsem vám to řekl. Zpočátku jsem vám to neřikal, protože jsem byl s vámi.“

Úzkost se obrátí v radost

⁵„Teď odcházím k Tomu, který mě poslal, a nikdo z vás se mě neptá: ‚Kam jdeš?‘⁶ Kvůli tomu, co jsem vám řekl, naplnil vaše srdce zármutek.⁷ Říkám vám ale pravdu: Je pro vás lepší, abych odešel. Když neodejdu, nepřijde k vám Utěšitel; když ale odejdu, pošlu ho k vám.⁸ Až přijde, odhalí světu, v čem je hřích, spravedlnost a soud.⁹ Hřích, že nevěří ve mne;¹⁰ spravedlnost, že jdu k Otci a už mě nevidíte;¹¹ a soud, že vládce tohoto světa je již osouzen.

¹²Ještě vám mám mnoho co říci, ale teď to nemůžete unést.¹³ Až ale přijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy. Nebude totiž mluvit sám od sebe, ale řekne vše, co uslyší – oznámí vám i věci budoucí.¹⁴ On mě oslaví, neboť vám oznámí, co přijme ode mě.¹⁵ Všechno, co má Otec, je mé. Proto jsem řekl, že vám oznámí, co přijme ode mě.¹⁶ Za okamžik mě už nevidíte a za další okamžik mě spatříte, protože odcházím k Otci.“

¹⁷Někteří z jeho učedníků se začali jeden druhého ptát: „Co tím chce říci? Prý: ‚Za okamžik mě už nevidíte a za další okamžik mě spatříte‘ a: ‚Odcházím k Otci.‘¹⁸ Co tím myslí, když říká: ‚Za okamžik‘? Nevíme, o čem mluví.“

¹⁹Ježíš poznal, že se ho chtěli zeptat, a tak jim řekl: „Dohadujete se o tom, že jsem řekl: ‚Za okamžik mě už nevidíte a za další okamžik mě spatříte‘?²⁰ Amen, amen, říkám vám, že budete plakat a naříkat, ale svět se bude radovat. Budete se trápit, ale vaše úzkost se obrátí v radost.²¹ Když žena rodí, zakouší úzkost, protože přišla její chvíle. Poté, co porodí dítě, ale na trápení zapomeno pro radost, že se na svět narodil člověk.²² I vy teď zakoušíte úzkost, ale až se znovu uvidíme, vaše srdce bude jásat radostí a tu radost vám nikdo nevezme.“

Teď věříte?

²³„V ten den se mě nebudete ptát na nic. Amen, amen, říkám vám, že o cokoli poprosíte Otce v mém jménu, to vám dá.²⁴ Až dosud jste v mém jménu o nic neprosili. Proste a dostanete a vaše radost bude dokonalá.²⁵ Dosud jsem k vám mluvil obrazně. Přichází chvíle, kdy k vám už nebudu o Otci mluvit obrazně, ale otevřeně.

²⁶V ten den budete prosit v mém jménu a neřikám, že budu prosit Otce za vás.²⁷ Sám Otec vás totiž miluje, protože jste milovali mě a uvěřili jste, že jsem vyšel od Boha.²⁸ Vyšel jsem od Otce a přišel jsem na svět. Teď zase opouštím svět a jdu k Otci.“

²⁹Jeho učedníci mu řekli: „Hle, teď už nemluvíš obrazně, ale otevřeně!³⁰ Teď víme, že víš všechno a není třeba, aby se tě někdo vypytl. Teď věříme, že jsi vyšel od Boha.“³¹ „Teď věříte?“ opáčil Ježíš.³² „Hle, přichází chvíle, a už přišla, kdy se rozprchnete každý svou cestou. Necháte mě samotného, ale nejsem sám, protože je se mnou Otec.

³³Toto vše jsem vám pověděl, abyste ve mně nalezli

pokoj. Na světě zakoušíte soužení, ale buďte stateční – já jsem přemohl svět.“

At jsou jedno

17 Když to Ježíš pověděl, zvedl oči k nebi a řekl: „Otče, přišla ta chvíle – oslav svého Syna, aby tvůj Syn oslavil tebe. ²Dal jsi mu právo na všechny lidi, aby všem, které jsi mu svěřil, daroval věčný život. ³A to je ten věčný život – aby poznali tebe, jediného pravého Boha, a toho, jehož jsi poslal, Ježíše Krista. ⁴Zjevil jsem tvou slávu na zemi; dílo, jež jsi mi svěřil, jsem vykonal. ⁵Nyní mně, Otče, uveď k sobě do slávy, kterou jsem u tebe měl předtím, než byl svět.

⁶Zjevil jsem tvé jméno lidem, které jsi mi dal ze světa. Byli tvoji a dal jsi je mně. Zachovali tvé slovo ⁷a nyní poznali, že všechno, co jsi mi dal, pochází od tebe. ⁸Slova, jež jsi mi svěřil, jsem předal jim a oni je přijali. Skutečně poznali, že jsem vyšel od tebe, a uvěřili, že jsi mě poslal.

⁹Prosím za ně. Neprosím za svět, ale za ty, jež jsi mi dal, neboť jsou tvoji. ¹⁰Všechno mé je tvé a co je tvé, je mé. Má sláva je v nich. ¹¹Já už nejsem na světě, ale oni jsou na světě a já jdu k tobě. Svatý Otče, zachovej ve svém jménu ty, které jsi mi dal, aby byli jedno jako my. ¹²Dokud jsem s nimi byl na světě, zachovával jsem je ve tvém jménu. Chránil jsem ty, které jsi mi dal, a nikdo z nich nezahynul, kromě onoho syna zatracení, aby se naplnilo Písmo. ¹³Ted' ale jdu k tobě a toto říkám na světě, aby má radost v nich byla dokonalá. ¹⁴Dal jsem jim tvé slovo a svět je začal nenávidět, protože nepatří světu, jako ani já nepatřím světu. ¹⁵Neprosím, abys je vzal ze světa, ale abys je uchránil před zlým. ¹⁶Nepatří světu, jako ani já nepatřím světu. ¹⁷Posvěť je svou pravdou; tvé slovo je pravda. ¹⁸Jako jsi poslal na svět mě, tak jsem já poslal na svět je. ¹⁹Posvěcují sám sebe za ně, aby i oni byli posvěceni pravdou.

²⁰Neprosím ale jen za ně. Prosím i za ty, kteří ve mě uvěří skrze jejich slovo. ²¹Ať jsou všichni jedno, jako ty, Otče, ve mně a já v tobě; ať jsou i oni jedno v nás, aby svět uvěřil, že jsi mě poslal. ²²Dal jsem jim slávu, kterou jsi dal mně, aby byli jedno, jako jsme jedno my. ²³Já v nich a ty ve mně, aby byli dokonale jedno a aby svět poznal, že jsi mě poslal a že jsi je miloval, jako jsi miloval mě.

²⁴Otče, chci, aby ti, jež jsi mi dal, byli se mnou tam, kde jsem já, aby viděli slávu, kterou jsi mi dal, neboť jsi mě miloval před stvořením světa. ²⁵Spravedlivý Otče, svět tě nezná, ale já tě znám. Tito poznali, že jsi mě poslal, ²⁶a já jsem jim dal poznat tvé jméno a ještě dám, aby láska, kterou jsi mě miloval, byla v nich a já v nich.“

Zatčení v zahradě

18 Když to Ježíš dořekl, odešel se svými učedníky za potok Kedron, kde byla zahrada; do té se svými učedníky vešel. ²To místo však znal i jeho zrádce Jidáš, protože se tam Ježíš s učedníky často scházel. ³Jidáš vzal s sebou oddíl vojáků a chrámovou stráž od vrchních kněží a farizeů a přišel tam s lucernami, pochodněmi a zbraněmi.

⁴Ježíš, vědom si všeho, co jej čekalo, jim vyšel vstříc se slovy: „Koho hledáte?“ ⁵„Ježíše Nazaretského!“ odpověděli. „To jsem já,“ řekl jim (jeho zrádce Jidáš stál mezi nimi). ⁶Jakmile jim Ježíš řekl: „To jsem já,“ ucouvli a padli k zemi. ⁷„Koho hledáte?“ zeptal se jich znovu. „Ježíše Nazaretského!“ opakovali. ⁸„Už jsem vám řekl, že to jsem já,“ odpověděl Ježíš. „Když hledáte mě, nechte ostatní odejít.“ ⁹(To řekl, aby splnil své slovo: „Z těch, které jsi mi dal, jsem neztratil nikoho.“)

¹⁰Tehdy Šimon Petr vytasil meč, který měl s sebou, zasáhl veleknězova sluhu a usekl mu pravé ucho. Ten sluha se jmenoval Malchus. ¹¹„Vrať svůj meč do pochvy,“

řekl Ježíš Petrovi. „Nemám snad pít kalich, který mi dal Otec?“

Před Annášem

¹²Oddíl s velitelem a s židovskou stráží tehdy Ježíše zatkli a spoutali. ¹³Přivedli ho nejdříve k Annášovi. Byl totiž tchánem Kaifáše, který byl toho roku veleknězem. ¹⁴(To byl ten Kaifáš, který židovským představeným poradil, že je lepší, aby jeden člověk zemřel za lid.)

¹⁵Petr s dalším učedníkem šli za Ježíšem. Onen učedník se znal s veleknězem, a tak mohl jít za Ježíšem do veleknězova dvora. ¹⁶Petr ale zůstal venku u dveří. Onen druhý učedník, který se znal s veleknězem, tedy vyšel, promluvil s vrátnou a uvedl Petra dovnitř. ¹⁷Vrátná se Petra zeptala: „Nepatříš také k jeho učedníkům?“ „Nepatřím,“ řekl. ¹⁸Protože bylo chladno, otroci a strážníci rozdělali oheň. Stáli okolo a ohřívali se. Petr tam stál a ohříval se s nimi.

¹⁹Velekněz Ježíše vyslychal ohledně jeho učedníků a jeho učení. ²⁰Ježíš mu odpověděl: „Mluvil jsem ke světu veřejně. Vždycky jsem učil v synagogách nebo v chrámě, kde se scházejí všichni Židé; nic jsem neřikal potají.“ ²¹Proč se ptáš mě? Zeptej se těch, kdo mě slyšeli mluvit. Ti vědí, co jsem říkal.“ ²²Když to řekl, jeden z kolemstojících strážníků udeřil Ježíše do tváře: „Takhle se odpovídá veleknězi?“ ²³Ježíš mu odpověděl: „Pokud jsem řekl něco špatného, dokaž to. Pokud ne, proč mě biješ?“ ²⁴Annáš ho tedy poslal svázaného k veleknězi Kaifášovi.

²⁵Šimon Petr zatím stál u ohně a ohříval se. Zeptali se ho: „Nepatříš snad k jeho učedníkům?“ „Nepatřím,“ zapřel Petr. ²⁶Jeden z veleknězových sluhů, příbuzný toho, jemuž Petr usekl ucho, na to řekl: „Copak jsem tě s ním neviděl tam v zahradě?“ ²⁷Petr ho však znovu zapřel. Vtom zakokrhal kohout.

Před Pilátem

²⁸Ježíše zatím vedli od Kaifáše do prokurátorova paláce. Právě svítalo. Sami ovšem do paláce nevešli, aby se nepokvrnili před Hodem beránka, ²⁹a tak Pilát vyšel k nim. „Z čeho tohoto muče viníte?“ ptal se. ³⁰„Kdyby to nebyl zločinec, nevodili bychom ho k tobě,“ odpověděli. ³¹„Nechte si ho,“ řekl jim Pilát. „Sudte ho podle vlastního zákona.“ Židovští představení mu odpověděli: „My nesmíme nikoho popravít.“ ³²(Tak se naplnila Ježíšova slova, jimiž naznačoval, jakou smrtí má zemřít.)

³³Pilát se vrátil do paláce a zavola si Ježíše. „Tak ty jsi židovský král?“ zeptal se ho. ³⁴Ježíš odpověděl: „Říkáš to sám od sebe, nebo ti to o mně řekli?“ ³⁵„Jsem snad Žid?“ řekl Pilát. „Tvůj národ a vrchní kněží mi tě vydali. Co jsi udělal?“ ³⁶Ježíš odpověděl: „Mé království není z tohoto světa. Kdyby mé království bylo z tohoto světa, moji služebníci by bojovali, abych nebyl vydán židovským vůdcům. Mé království ale není odsud.“ ³⁷„Takže jsi král?“ zeptal se ho Pilát. „Sám říkáš, že jsem král,“ odpověděl Ježíš. „Narodil jsem se a přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo patří pravdě, mě poslouchá.“ ³⁸„Co je pravda?“ řekl Pilát.

Po těch slovech vyšel znovu k Židům a řekl jim: „Podle mě je nevinný.“ ³⁹Jak je tu zvykem, měl bych na Velikonoce propustit jednoho vězně. Chcete, abych propustil židovského krále?“ ⁴⁰Tehdy všichni vykřikli: „Jeho ne, Barabáše!“ A ten Barabáš byl zločinec.

Hle, člověk!

19 Pilát tehdy Ježíše vzal a nechal ho zbičovat. ²Vojáci upletli trnovou korunu a narazili mu ji na hlavu. Navlékli mu purpurový plášť ³a s voláním: „Ať žije židovský král!“ jej tloukli holemi. ⁴Pilát pak znovu vyšel ven a řekl jim: „Hle, vedu ho ven k vám. Vězte, že podle mě je nevinný.“

⁵Ježíš vyšel ven s trnovou korunou a v purpurovém pláští. „Hle, člověk!“ řekl jim Pilát. ⁶„Ukřížovat, ukřížovat!“ vykřikl vrchní kněz i strážní, jakmile ho uviděli. Pilát jim řekl: „Ukřížujte si ho sami. Podle mě je nevinný.“ ⁷Židé mu odpověděli: „My máme zákon a podle našeho zákona musí zemřít, protože se dělal Božím Synem.“

⁸Když Pilát uslyšel ta slova, dostal ještě větší strach. ⁹Vrátil se zpět do paláce a ptal se Ježíše: „Odkud jsi?“ Ježíš neodpovídal. ¹⁰„Nemluvíš se mnou?“ naléhal Pilát. „Nevíš, že mám moc tě ukřížovat anebo tě propustit?“ ¹¹Ježíš odpověděl: „Neměl bys nade mnou žádnou moc, kdyby ti nebyla dána shůry. Ten, kdo ti mě vydal, má větší hřích.“ ¹²Pilát se ho pak znovu pokoušel propustit, ale Židé křičeli: „Jestli ho propustíš, nejsi císařův přítel! Kdokoli se dělá králem, protíví se císaři!“

¹³Když Pilát uslyšel ta slova, vyvedl Ježíše ven a zasedl k soudu na místě zvaném Dlačba, hebrejsky Gabata. ¹⁴Bylo kolem poledne v den příprav před svátkem Velikonoc. Pilát řekl Židům: „Hle, váš král.“ ¹⁵Ti však začali křičet: „Pryč s ním, pryč s ním! Ukřížuj ho!“ „Mám ukřížovat vašeho krále?“ ptal se Pilát. „Nemáme krále kromě císaře!“ odpověděli vrchní kněží. ¹⁶Tedy jim Ježíše vydal k ukřížování. Vzali ho a odvedli pryč.

Golgota

¹⁷Nesl svůj kříž až na místo jménem Lebka, hebrejsky nazývané Golgota. ¹⁸Tam ho ukřížovali a s ním dva jiné z obou stran a Ježíše uprostřed.

¹⁹Pilát dal napsat a připevnit na kříž nápis tohoto znění: JEŽÍŠ NAZARETSKÝ, ŽIDOVSKÝ KRÁL. ²⁰Ten nápis četlo mnoho Židů, neboť místo, kde byl Ježíš ukřížován, leželo poblíž města. A bylo to napsáno hebrejsky, řecky a latinsky. ²¹Židovští vrchní kněží Pilátovi namítali: „Nepíš

„Židovský král“, ale ,Tento říkal: Jsem židovský král.““ ²²„Co jsem napsal, to jsem napsal,“ odpověděl Pilát.

²³Když vojáci Ježíše ukřížovali, vzali jeho šaty a rozpárali je na čtyři díly, pro každého vojáka jeden. Vzali mu i košili, a když zjistili, že je beze švů, odshora dolů utkaná vcelku, ²⁴řekli si spolu: „Nethejme ji, raději losujme, komu připadne.“ Když to ti vojáci udělali, naplnilo se Písmo, jež říká:

„Rozdělili si mé šaty,
o mé roucho házeli los.“

²⁵U Ježíšova kříže stála i jeho matka a sestra jeho matky, Marie Kleofášova a Marie Magdaléna. ²⁶Když Ježíš spatřil matku a učedníka, kterého miloval, jak tam stojí, řekl své matce: „Ženo, hle, tvůj syn.“ ²⁷Potom řekl tomu učedníkovi: „Hle, tvá matka.“ A ten učedník ji od té chvíle přijal k sobě.

²⁸Když potom Ježíš věděl, že je již všechno dokonáno, řekl, aby se naplnilo Písmo: „Žízním!“ ²⁹Stála tam nádobka plná octa. Naplnili tedy houbu octem, nasadili na zyp a podali mu ji k ústům. ³⁰Když Ježíš okusil ocet, řekl: „Je dokonáno!“ Sklonil hlavu a odevzdal ducha.

Zahradní hrob

³¹Bylo to v den příprav na obzvlášť významnou sobotu. Židovští představení nechtěli, aby těla zůstala na křížích až do soboty, a tak požádali Piláta, aby odsouzeným nechal zlámat nohy a dal je sejmout z křížů. ³²A tak přišli vojáci a zlámali nohy jednomu i druhému, kteří byli ukřížováni s ním. ³³Když ale přišli k Ježíši a uviděli, že je již mrtev, nelámali mu nohy. ³⁴Jeden z vojáků mu probodl bok kopím a hned vyšla krev a voda. ³⁵Ten, který to viděl, vydává svědectví a jeho svědectví je pravdivé. On ví, že

říká pravdu, abyste vy uvěřili.³⁶ Toto se stalo, aby se naplnilo Písmo: „Nezlámou mu jedinou kost.“³⁷ A jiné místo v Písmu říká: „Uvidí, koho probodli.“

³⁸Josef z Arimatie (který byl Ježíšův učedník, ale tajný, kvůli strachu z židovských představených) pak požádal Piláta, aby mohl sejmout Ježíšovo tělo z kříže. Pilát svolil, a tak přišel a sňal Ježíšovo tělo.³⁹ Přišel i Nikodém (který kdysi přišel za Ježíšem v noci) a přinesl směs myrhy a aloe, okolo sta liber.⁴⁰ Vzali Ježíšovo tělo a podle židovského pohřebního zvyku je zavinuli do pláten s těmi vonnými mastmi.⁴¹ Poblíž místa jeho ukřížování byla zahrada a v té zahradě nový hrob, v němž ještě nebyl nikdo pochován.⁴² A protože byl židovský den příprav, pochovali Ježíše do toho hrobu, neboť byl blízko.

Proč pláčeš?

20 Ráno prvního dne v týdnu šla Marie Magdaléna ještě za tmy k hrobu. Když uviděla kámen odvalený od hrobu,² běžela k Šimonu Petrovi a k dalšímu učedníkovi, kterého měl Ježíš rád, a řekla jim: „Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho dali!“

³Petr se zvedl a spolu s tím druhým učedníkem vyrazili ke hrobu.⁴ Běželi společně, ale ten druhý učedník Petra předběhl a dorazil ke hrobu první.⁵ Naklonil se dovnitř, spatřil ležící plátina, ale dovnitř nešel.⁶ Po něm dorazil Šimon Petr. Vešel do hrobu a spatřil ležící plátina.⁷ Rouška, která mu přikrývala hlavu, však nebyla mezi plátny; ležela svinutá zvlášť.⁸ Když potom vešel i ten druhý učedník, který dorazil k hrobu jako první, uviděl a uvěřil.⁹ (Ještě totiž nerozuměli Písmu, svědčícím, že musí vstát z mrtvých.)¹⁰ A tak se ti učedníci vrátili zpět.

¹¹Marie ale zůstala venku u hrobu a plakala. V pláči se naklonila do hrobu¹² a na místě, kde předtím leželo Ježíšovo tělo, uviděla sedět dva anděly v bílém rouchu,

jednoho u hlavy a druhého u nohou.¹³ Zeptali se jí: „Proč pláčeš, ženo?“ „Vzali mého Pána a nevím, kam ho dali,“ odpověděla.

¹⁴Po těch slovech se obrátila a uviděla tam stát Ježíše (nevěděla ale, že je to on).¹⁵ „Proč pláčeš, ženo?“ zeptal se jí Ježíš. „Koho hledáš?“ V domnění, že je to zahradník, mu odpověděla: „Pane, jestli jsi ho odnesl ty, řekni mi, kam jsi ho dal, a já si ho vezmu.“¹⁶ Ježíš jí řekl: „Marie!“ Obrátila se a zvolala: „Raboni!“ (což znamená Učiteli).

¹⁷„Nedrž mě,“ řekl jí Ježíš. „Ještě jsem nevystoupil ke svému Otci. Jdi ale k mým bratrům a řekni jim: ‚Vystupuji ke svému Otci a k vašemu Otci, ke svému Bohu a k vašemu Bohu.‘“¹⁸ Marie Magdaléna pak šla a zvěstovala učedníkům, že viděla Pána a že jí řekl tyto věci.

Pokoj vám

¹⁹Večer téhož dne, onoho prvního dne v týdnu, se učedníci kvůli strachu z židovských představených sešli za zavřenými dveřmi. Vtom přišel Ježíš, postavil se doprostřed a řekl jim: „Pokoj vám.“²⁰ Po těch slovech jim ukázal své ruce i bok. Učedníci byli šťastní, že vidí Pána.²¹ „Pokoj vám,“ opakoval Ježíš. „Jako mě poslal Otec, i já posílám vás.“²² Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha Svatého.²³ Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny; komu je zadržíte, tomu jsou zadrženy.“

²⁴Když tehdy mezi ně Ježíš přišel, jeden z dvanácti, Tomáš zvaný Dvojče, tam nebyl.²⁵ Ostatní učedníci mu říkali: „Viděli jsme Pána!“ „Dokud nevidím stopu hřebů v jeho rukou,“ odpověděl jim, „dokud prstem nesáhnou tam, kde byly hřeby, dokud nevložím ruku do jeho boku, nikdy neuvěřím.“

²⁶O týden později byli jeho učedníci znovu uvnitř a Tomáš s nimi. Dveře byly zavřené, ale Ježíš přišel a postavil se doprostřed se slovy: „Pokoj vám.“²⁷ Potom řekl Tomášovi:

„Polož sem prst. Podívej se na mé ruce. Natáhni ruku a vlož mi ji do boku. Přestaň být nevěřící a začni věřit.“

²⁸Tomáš zvolal: „Můj Pán a můj Bůh!“ ²⁹Ježíš mu řekl: „Tomáši, uvěřil jsi, protože jsi mě viděl. Blaze těm, kteří neviděli, a uvěřili.“

³⁰Ježíš ovšem před svými učedníky udělal i mnoho jiných zázraků, které v této knize nejsou zapsány. ³¹Tyto jsou ale zapsány, abyste uvěřili, že Ježíš je Mesiáš, Boží Syn, a abyste skrze víru měli život v jeho jménu.

Epilog

21 Potom se Ježíš znovu ukázal učedníkům u Tiberiádského moře. Stalo se to takto: ²Šimon Petr, Tomáš zvaný Dvojče, Natanael z Kány Galilejské, synové Zebedeovi a další dva jeho učedníci byli spolu. ³Šimon Petr jim řekl: „Jdu lovit ryby.“ „Půjdeme s tebou,“ odpověděli. Šli tedy a hned nastoupili na loď. Té noci ale nic nechytili.

⁴Za svítání stál Ježíš na břehu (učedníci ale nevěděli, že je to on). ⁵„Nemáte něco k jídlu, hoši?“ zeptal se jich Ježíš. „Nemáme,“ odpověděli. ⁶Řekl jim: „Hodte síť napravo od lodi a něco najdete.“ Hodili tedy síť a už ji ani nemohli utáhnout, kolik v ní bylo ryb. ⁷Učedník, kterého Ježíš miloval, tehdy řekl Petrovi: „To je Pán!“ Jakmile Šimon Petr uslyšel, že je to Pán, oblékl si plášť (protože byl svlečený) a vrhl se do moře. ⁸Ostatní učedníci pak připluli na lodi (neboť byli nedaleko od země, jen asi dvě stě loket) a táhli tu síť s rybami.

⁹Když vystoupili na břeh, uviděli řehavé uhlí a na něm rybu a chléb. ¹⁰Ježíš jim řekl: „Přineste trochu ryb, které jste teď nalovili.“ ¹¹Šimon Petr šel a vytáhl na břeh síť plnou velkých ryb: bylo jich sto padesát tři. A přestože jich bylo tolik, síť se neroztrhla. ¹²Ježíš jim řekl: „Pojďte snídat.“ Nikdo z učedníků se ho neodvážil zeptat: „Kdo jsi?“ protože věděli, že je to Pán. ¹³Ježíš přistoupil, vzal chléb a podával

jim ho a podobně i rybu. ¹⁴To se Ježíš už potřetí po svém zmrtvýchvstání ukázal svým učedníkům.

¹⁵Po snídani se Ježíš zeptal Šimona Petra: „Šimone Jonášův, miluješ mě více než oni?“ „Ano, Pane,“ odpověděl mu. „Ty víš, že tě mám rád.“ Ježíš mu řekl: „Pas mé beránky.“ ¹⁶Potom se ho zeptal podruhé: „Šimone Jonášův, miluješ mě?“ „Ano, Pane,“ odpověděl mu. „Ty víš, že tě mám rád.“ Tehdy mu řekl: „Pečuj o mé ovce.“ ¹⁷Zeptal se ho potřetí: „Šimone Jonášův, máš mě rád?“ Tehdy se Petr zarmoutil, protože se ho potřetí zeptal: „Máš mě rád?“ a odpověděl mu: „Pane, ty víš všechno, ty víš, že tě mám rád.“ Ježíš mu řekl: „Pas mé ovce. ¹⁸Amen, amen, říkám ti: Když jsi byl mladší, oblékl ses a šel jsi, kams chtěl. Až zestárneš, rozpráhneš ruce, oblékne tě jiný a povede tě, kam nechceš.“ ¹⁹(To řekl, aby mu naznačil, jakou smrtí oslaví Boha.) Po těch slovech mu řekl: „Následuj mě.“

²⁰Petr se otočil a uviděl za sebou jít učedníka, kterého Ježíš miloval (byl to ten, který ho tehdy při večeři objal a zeptal se: „Pane, kdo tě zradí?“). ²¹Když ho Petr uviděl, zeptal se Ježíše: „Pane, a co on?“ ²²Ježíš mu řekl: „Chci-li ho tu nechat, dokud nepřijdu, co je ti po tom? Ty mě následuj.“ ²³Mezi bratry se pak rozneslo, že ten učedník nezemře. Ježíš mu však neřekl, že nezemře, ale: „Chci-li ho tu nechat, dokud nepřijdu, co je ti po tom?“

²⁴To je ten učedník, který vydává svědectví o těchto věcech a zapsal je; a víme, že jeho svědectví je pravdivé. ²⁵Ježíš ovšem udělal i mnoho jiných věcí. Kdyby měly být všechny jednotlivě vypsány, mám za to, že by bylo napsáno tolik knih, že by se ani nevesly na svět. Amen.